ဝါရီကောခူကျေးရွာ

လွိုင်ကော်မြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ဝါရီကောခူကျေးရွာ၊လွိုင်ကော်မြို့နယ်

(မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

စကားချီး ၄

ဝါရီကောခူကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြဓြေပုံ၊ လွိုင်ကော်မြို့နယ် ၆

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် ၇

(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၉

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတု နှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၀

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ ၁၂

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများလက်လှမ်းမီမှု - လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူလုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၆

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများ နှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၁၉

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၁

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၃
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၃၀

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၃၁
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၃
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၃၆
(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အားနှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၄ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၅ ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ
ဇယား ၆ ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ
ဇယား ၇ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၈ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၉ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု
(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၁ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
ဇယား ၁၄ အဓိကသီးနှံများ နှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၅ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၆ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၈ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၂၁ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၃ ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၄ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှု နှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၅ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၆ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအမံများ
ဇယား ၂၇ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း
ဇယား ၂၈ ကျောင်းအပ်နှုန်း
ဇယား ၂၉ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
ဇယား ၃၀ ပညာရေး အခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၁ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား ၃၂ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ သောက်သုံးရေ ရရှိမှု
ဇယား ၃၄ သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ
ဇယား ၃၅ ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၃၆ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၃၇ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၃၈ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၃၉ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား ၄၀ ယာဉ်ကျေးမှု နှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု
ဇယား ၄၂ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ(၂)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေ ၇၆

ကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၄၃ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ဇယား ၄၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ် မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၈၂

ဇယား ၄၅ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

ကိုးကားစာရင်း ၉၀

အပိုင်း(ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ၉၁

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် အထိ (၅) နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ဝါရီကောခူကျေးရွာ၏ ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသည့် မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် လွိုင်ကော်မြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ယခင်ကာလများက စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများဖြင့် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါခဲ့သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက် ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများနှင့် အတူတကွ ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာနားလည် သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခု ရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်သည် လက်ရှိကာလအတွင်း ရရှိသည့်အချက်အလက်များကိုသာ အားပြုထားသော်လည်း နောင်ကာလများတွင် ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤစီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော လုပ်ငန်းများသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့်အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အခြေအနေကာလအပေါ်မူတည်၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရန်လည်း လိုအပ်နေပါမည်။

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ လွိုင်ကော်မြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ လွိုင်ကော်မြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာန

များ၏ အကြံပြုချက်များ၊ ကယားပြည် နယ်အဆင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာအားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤစီမံချက်တွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ) သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ဝါရီကောခူကျေးရွာ

လွိုင်ကော်မြို့နယ်

ဝါရီကောခူကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ လွိုင်ကော်မြို့နယ်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၆.၇.၂၀၁၅)ရက်နေ့တွင် ကောက်ယူထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်

(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင်ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိ ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက် လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ် မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေး

ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ထည့်ဝင်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရရှိနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာ အခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို နှစ်အလိုက် ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏

စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုအပေါ် မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတု နှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

ပထဝီဝင်အနေအထားအရ ကယားပြည်နည်သည် မြန်မာပြည်၏ အရှေ့တောင်ဘက် အကျဆုံး ပြည်နယ်ကြီး တစ်ခုဖြစ်ပြီး ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ပေ၂၉၅၀ ကျော်တွင်ရှိပြီး မြောက်ဘက်တွင် ရှမ်းပြည်နယ်၊ အရှေ့ဘက်တွင်ထိုင်းနိုင်ငံ၊ တောင်ဘက်တွင်ကရင်ပြည်နယ်၊ အနောက်ဘက်တွင် မန္တလေးတိုင်းတို့နှင့် နယ်နိမိတ်ချင်း ဆက်စပ်နေသော ဒေသတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ လွိုင်ကော်မြို့သည် ကယားပြည်နယ်၏ မြို့တော်ဖြစ်ပြီး(နေပြည်တော်၊ လွိုင်ကော်)၊ (တောင်ကြီး/အောင်ပန်း၊ လွိုင်ကော်) ကားလမ်းမကြီးနှင့် ဆက်သွယ်ထားပါသည်။ ကယားပြည်နယ် လွိုင်ကော်မြို့ကို အခြားတောင်ကြီး၊ အောင်ပန်း၊ ပင်လောင်း၊ နေပြည်တော်၊ မန္တလေး၊ ရန်ကုန်မြို့များသို့ ကားလမ်း၊ ရထားလမ်းများဖြင့် ဆက်သွယ်ထားပြီး လေကြောင်းလမ်းဖြင့်လည်း သွားလာနိုင်သည်။ လွိုင်ကော်မြို့နယ်သည် လောပိတရေတံခွန်နှင့် နီးပြီးမြေပြန့်လယ်ယာပေါများသော ဒေသတစ်ခုလည်းဖြစ်ပါသည်။

ဝါရီကောခူကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ လွိုင်ကော်မြို့၏မြောက်ဖက် ၂၀ ကီလိုမီတာအကွာအဝေး၊ အောင်ပန်း၊ မိုးဗြဲ၊ လွိုင်ကော်ကားလမ်းမကြီးပေါ်တွင် တည်ရှိပြီး အချိန်မရွေး၊ ရာသီမရွေး ယဉ်မျိုးစုံသွားလာနိုင်ပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းသည်။ ဝါရီကောခူကျေးရွာသည် ကုန်းသာကျေးရွာအုပ်စု၊ မိုးဗြဲ ဆည်မြောင်းဘေးတွင် လယ်ကွင်း၊ ယာကုန်းများနှင့် ရောနှောတည်ရှိပါသည်။ ဝါရီကောခူကျေးရွာ၏ အဓိကအသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းမှာ လယ်နှင့် ရွှေပြောင်းတောင်ယာ အနည်းငယ်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ အိမ်ခြံဝင်း ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။

လွိုင်ကော်မြို့နယ်၏ (၂၀၁၄) ခုနှစ်အတွင်း မိုးရွာရက်ပေါင်း (၁၂၀) ရက်နှင့် မိုးရေချိန်မှာ (၄၀)လက်မ အောက်ရှိသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

လွိုင်ကော်မြို့.သည် ဘီလူးချောင်းမှ တနှစ်ပါတ်လုံး ရစ်ခွေစီးဆင်းနေသောမြို့ဖြစ်ပြီး မြန်မာပြည်၏ အကြီးဆုံး လောပိတရေတံခွန်နှင့် ရေအားလျပ်စစ်ထုတ်လုပ်သော မြို့ဖြစ်သည်။ လယ်စပါး၊ အဖိုးတန်သစ်သီးဥယျာဉ်ခြံ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်မျိုးစုံ၊ ရွှေပြောင်းတောင်ယာ၊ အဖိုးတန်ကျွန်းနှင့် သစ်မာများမျိုးစုံ စိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းသော ရေမြေရာသီဥတု ရှိသည်။ မြို့နယ်သည် သဘာဝသယံဇာတနှင့် ပတ်သက်၍ ခဲမဖြူနှင့် အဖြိုက်နက် အနည်းငယ်ထွက်ရှိသော ဒေသလည်းဖြစ်သည်။

ဝါရီကောခူကျေးရွာသည် လွိုင်ကော်၊ မိုးဗြဲ၊ အောင်ပန်းကားလမ်းပေါ်တွင်တည်ရှိပြီး လယ်နှင့် မိုးဗြဲဆည်မြောင်းမှ စိုက်ပျိုးရေကိုရရှိသည်။ ရွာနှင့် ၃–၄ မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော ရွာပိုင်သစ်တောနေရာတွင်လည်း သစ်ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုများပြီး သစ်တောပြုန်းတီးလာသည်။ အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးသည်။ သဘာဝအရင်းအမြစ်ထိန်းသိမ်းမှု အားနည်းပြီး ရှားပါးမည့် အန္တရာယ်ရှိသည်။

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဝါရိကောခူကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၂၃၂ အိမ်နှင့် လူဦးရေပေါင်း (၁၃၄၅) ဦး (ကျား ၆၇၂+ မ ၆၇၃) ဦးရှိသည်။ လူဦးရေထူထပ်မှုမှာ တအိမ်ထောင် ပျမ်းမျှ (၅.၇၉) ဖြစ်ပြီး မိသားစု ပျမ်းမျှလူဦးရေမှာ သာမန်ထက်များသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူ လူဦးရေမှာ ၈၀၃ ဦး(၆၀%) ရှိပြီး မှီခိုသူဦးရေမှာ ၅၄၂(၄၀%) ရှိသည်။ အမျိုးသားအလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူ လူဦးရေမှာ လည်း အမျိုးသမီး လူဦးရေထက် ၃၉ ဦး (၄.၈၆%) ပိုများသည်ကို တွေ့ရသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆုံးဖြတ်သော ဓနဥစ္စာအဆင့်အနေအထား အရ ဆင်းရဲနှင့် ဆင်းရဲဆုံးအိမ်ထောင်စုမှာ စုစုပေါင်း (၁၇၁) အိမ် (၇၃.၇%) ရှိသဖြင့် အများစုမှာ ဆင်းရဲသားများဖြစ်ကြသည်။ ကျန် ၆၁ အိမ် (၂၆.၃%)မှာ အဆင်ပြေနှင့် အလယ်အလတ်တန်းစား မိသားစုများဖြစ်သည်။ ဓနဥစ္စာအဆင့်သတ်မှတ်ရာတွင် စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ အိမ်အခြေအနေ၊ လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာပိုင်ဆိုင်မှု၊ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းနှင့် မဆိုင်သောပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်း၊ အိမ်မွေးတိရိစ္ဆာန်ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် တနှစ်ဝင်ငွေမှာ အရေးပါသည်ကို တွေ့ရသည်။ အဆင်ပြေသော မိသားစုများမှာ အနည်းဆုံး လယ် ၁၅ ဧကအထက်ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး နှင့် တစ်နှစ်ဝင်ငွေ အနည်းဆုံးသိန်း (၅၀) သိန်းအထိ ရှိသော်လည်း ဆင်းရဲဆုံးမိသားစုများမှာ စိုက်ပျိုးမြေမရှိ၊ ပုံမှန်ဝင်ငွေမရှိ၊ ၂.၅ သိန်း အောက် ဝင်ငွေရှိသူများ ဖြစ်ကြ သည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့်ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံသူများမှာ မြေယာမဲ့ကျပန်းသမားများနှင့် တောင်သူငယ်များ ဖြစ်ပြီး ၈ အိမ်ထောင်စု (၉.၁%) ရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ ငွေချေးခြင်း၊ ရိက္ခာချေးခြင်း၊ လုပ်အားဖြင့် ပြန်လည်ပေးဆပ်ခြင်း၊ လုပ်အားကြိုတင် ရောင်းချခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းကြသည်။ ကျေးရွာမိသားစု၏ ၃၅ အိမ်ထောင်စု ၃၉.၈% ရာခိုင်နှုန်းမှာ တောင်သူငယ်များဖြစ်ကြပြီး သီးနှံပြတ်လတ်ချိတ်တွင် တောင်သူကြီးများထံမှ အတိုးဖြင့်ချေးငှားကြရသည်။ သီးနှံပေါ်လျှင် ချက်ချင်းအမြန်ပြန်ဆပ်ကြရသည်။ နေ့စားလုပ်အားခ သို့မဟုတ် အကြွေးယူခြင်းနှင့် လုပ်အားကြိုရောင်းခြင်း၊ တပိုင်တနိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းကြသည်။ ရရာအလုပ်ကို နေ့စားလုပ်ကိုင်၍ ရရှိလာသောဝင်ငွေများဖြင့် တစ်နေ့စာတစ်နေ့ ဝယ်စားကြသူများလည်း ရှိသည်။ အလုပ်မရှိသောလများတွင် လုပ်အားခကြိုယူခြင်း၊ ဈေးဆိုင်များတွင် အကြွေးယူ၍ စားသုံးရသူများလည်းရှိသည်။ ကျန် ၂၀ အိမ် (၂၂.၇%) သာ ၆ လနှင့်အထက်ဝမ်းစာဖူလုံကြပြီး ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေများ ထံမှ ချေးယူစားသုံး ကြရပြီး သီးနှံပေါ်ချိန်တွင် အမြန်ပြန်ဆပ်ကြရသည်။

ငြိမ်းချမ်းရေးရပြီးနောက်ပိုင်း လူငယ်များ ထိခိုက်မှု နည်းလာသည်။၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စုများ၊ ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ၊ လက်လုပ်လက်စားကျပန်းများနှင့် ရွှေပြောင်းလုပ်သားများသည် ပုံမှန်အလုပ်နှင့် ပုံမှန်ဝင်ငွေမရကြသောကြောင့် ထိခိုက်လွယ်ဆုံးမိသားစု၊ အုပ်စုများဖြစ်သည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

ဝါရီကောခူကျေးရွာသည် လက်ရှိတွင် ရာသီဖျား၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောနှင့်ငှက်ဖျား ရောဂါများ အဖြစ်များနေပါသည်။ ဆေးခန်းနှင့် တာဝန်ကျသားဖွားဆရာမရှိသည်။ ဆေးဝါးနှင့်သားဖွားကိရိယာ လုံလောက်မှုမရှိသေးပါ။ ရောဂါပြင်းထန်ပါက လွိုင်ကော်ဆေးရုံသို့သွားရောက်သည်။ ကျေးရွာတွင် ရေတွင်း ၁၄၉ တွင်းနှင့် အဝီစိတွင်း (၅၆)ခု ရှိသောကြောင့် တနှစ်ပါတ်လုံး သောက်သုံးရေ လုံလောက်မှုရှိသည်။ သို့သော် သောက်ရေ အရည်အသွေးမှာ သန့်ရှင်းမှုနည်းသည်။ အိမ်ထောင်စု ပေါင်း (၂၃၂)တွင် ၂၀၆ အိမ်မှာ ယင်လုံအိမ်သာကို သုံးစွဲကြပြီး ကျန် ၂၄ အိမ်မှာ ကျင်းအိမ်သာကိုသာ အသုံးပြုနေကြသည်။ အချို့မှာ ၂ အိမ်စု ပေါင်းအသုံးပြုကြသည်။ ကျေးရွာစာ သင်ကျောင်တွင် ယင်လုံအိမ်သာ လုံလောက်မှု မရှိသေးပါ။ ကျောင်းသူကျောင်းသားများ၏ တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်း ရေးအတွက် လုံလောက်သော အသုံးအဆောင်မရှိပါ။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ဝါရီကောခူကျေးရွာတွင် လုံးဝကျောင်းမနေသူ ၉၅ (၉.၁%) ဘာသာရေး အခြေပြုပညာရေး ပြီးဆုံးသူ (၄) ဦး (၀.၁%)၊ မူလတန်းပြီးဆုံးသူ (၄၈၁) ဦး(၄၆.၂%)၊ အလယ်တန်းပြီးဆုံးသူ (၂၈၅) ဦး (၂၇.၄%) ၊ အထက်တန်းပြီးဆုံးသူ (၁၃၂) ဦး (၁၂.၇%)နှင့် တက္ကသိုလ်မှဘွဲ့ရပြီးသူ ၂၉ ဦးရှိ ပါ သည်။ လက်ရှိတွင် အထက်တန်းတက်ရောက်နေသူ ၂၀ ဦး၊ တက္ကသိုလ်တက်ရောက်နေသူ ၁၆ ရှိပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အားရကျေနပ်စရာနည်းနေသေးသည်။ ကျေးရွာ၏ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အဓိကဝင်ငွေ တိုးလုပ်ငန်းများမှာ ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း ၈ ခု၊ ပန်းရံနှင့်လက်သမား ၄ ဦး၊ စက်ပြင် ၂ ဦး၊ လက်လီလက်ကား ဈေးဆိုင် ၁၁၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ၂ ဦး၊ စုစုပေါင်း လုပ်ငန်းအရေအတွက် ၂၇ ခုရှိ သည်။ လမ်းဆောက် လုပ်ရေးလုပ်သားလုပ်သူ ၂၀ ဦး၊ ပညာရေးဝန်ထမ်း ၄ ဦးနှင့် ရာသီအ လိုက် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူ ၅၀ ဦး၊ စုစုပေါင်း လုပ်သားအင်အား ၇၄ ဦးရှိသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ဝါရီကောခူကျေးရွာတွင် အမျိုးသားဦးရေ ၆၇၂ ဦးနှင် အမျိုးသမီးဦးရေမှာ ၆၇၃ ဦးရှိသည်။ အမျိုးသားလုပ်သားဦးရေမှာ အမျိုးသမီးလုပ်အားထက် ၃၉ ဦး (၄.၉%) ရာခိုင်နှုန်းခန့် ပိုမိုပါ သည်။ ကျေးရွာ၏ စာတတ်မြောက်မှုတွင်လည်း ပညာရေးအဆင့်အလိုက်တွင် အမျိုးသားဦးရေမှာ အမျိုး သမီးဦးရေထက် ပိုမိုများပြားပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်း များ ဖွဲ့စည်းရာတွင်မူ ကော်မတီကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အမျိုးသားများသာ အဓိကပါဝင်ဖွဲ့စည်းထား ပြီး လူငယ်နှင့်အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ခွင့်ရမှုနည်းကြသည်။ ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် မိသား စုကိစ္စများအတွက် ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်များတွင်လည်း အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ အားနည်း နေဆဲဖြစ်ပါသည်။

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့်ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန် များစွာအထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ဝါရီကောခူကျေးရွာအတွင်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အစည်းဟူ၍ သီးသန့်ဖွဲ့စည်းထားခြင်းမရှိသော်လည်း ကျေးရွာ၏လိုအပ်ချက်အရ အဖွဲ့ (၁၉) ဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းထားကြပါသည်။ ကျေးရွာရှိ ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့အစည်းများမှာ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ မီးလင်းရေးကော်မတီ၊ ကျောင်းကော်မတီ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၊ သဘာဝဘေးလျော့ချရေးကော်မတီ၊ ဝေါလ်ဗီးရှင်း၊ ကလေးသူငယ် စောင့်ရှောက်ရေး၊ မိဘဆရာအသင်း၊ ကယန်းယဉ်ကျေးမှု ရိုးရာဗုံ ပုလွေအဖွဲ့၊ သံသာအာနာအသင်း၊ လူငယ်မောင်မယ်အသင်း၊ သမီးပျိုအသင်း၊ ကက်သလစ်အက်ရှင်အသင်း၊ မိသားစုဝင်ငွေတိုးအဖွဲ့၊ စသည် သက်ဆိုင်သော ကိစ္စရပ်များအတွက် ရည်ရွယ်ဖွဲ့စည်းထားခဲ့သော်လည်း အဖွဲ့အချင်းချင်း ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းသည့်အပြင် ကျေးရွာနှင့် အဖွဲ့အစည်း၏ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်သို့ ရောက်ရှိအောင် စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်တတ်သည့် အလေ့အထများကို ကျင့်သုံးနိုင်ခြင်းမရှိသေးပေ။ ၎င်းအပြင် မိမိတို့ကျေးရွာသည် နိုင်ငံတော်အစိုးရလက်အောက်ရှိ ကျေးရွာနှင့် တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်သော ဦးစီးဌာနများ (ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ စိုက်ဘဏ်၊ သမဝါ ယမ၊) စသည့် အဖွဲ့များနှင့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ (ဝေါလ်ဗီးရှင်း၊ ကြက်ခြေနီကရင်နှစ်ခြင်း လူမှုဝန်ထမ်းအဖွဲ့၊ မြို့နယ်ဗုံပုလွေအဖွဲ့) အဖွဲ့များနှင့်လည်း ချိတ်ဆက်မှုရှိခြင်းဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြင်ပအကူအညီများကို ရရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုအခါတွင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဦးဆောင်ပြီး **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ**ကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင်မှုဖြင့် ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြပါသည်။ ဤကော်မတီသည် လုပ်ငန်းကဏ္ဍအလိုက် ရည်ရွယ်၍ ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့ငယ်များ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပုံမှန်အစည်းအဝေး ပြုလုပ်၍ အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း၊ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းခွင်ကြီးကြပ်ခြင်းစသည့်ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောဦးစားပေးလုပ်ငန်းများအား သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ဝါရီကောခူကျေးရွာတွင် စုစုပေါင်းလယ်မြေ (၁၀၄၂) ဧကရှိပြီး မိုးဖြဲဆည်မြောင်းမှ မိုးစပါးစိုက်ပျိုးရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေရရှိသော်လည်း မိုးခေါင်သောကြောင့် စိုက်ပျိုးရေ အလုံအလောက်မရရှိတော့ပါ။ စုစုပေါင်း စပါးစိုက်ဧက၏ ၂၅ % ခန့်သာ ဆည်ရေကိုရရှိသည်။ လယ်ဧက ၁၀၄၂ ဧကရှိရာ မိုးရာသီတွင် မိုးဖြဲဆည်မှ ဆည်ရေသွင်းကာ စပါး စိုက်ပြီး ၃၀၀ ဧကခန့်မှမိုးကောင်းလျှင်

၄၀၀ ဧက အထိသာ ရေလုံလောက်သည်။ ကျန်လယ်ဧကများမှာ ဆည်ရေမရပါ။ မိုးရေကိုသာ အားကိုးကြရသည်။ နွေပိုင်းတွင် ဆည်ရေနီးသောလယ် ဧက ၁၀၀ ခန့်သာ စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ ဟင်းသီး/ရွက်ကိုလည်း စနစ်တကျ စီးပွားဖြစ် စိုက်ပျိုးလေ့မရှိဘဲ မိမိ စားသုံးရန်လောက်သာ စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။

ဝါရီကောခူကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ ၃၂ အိမ် (၁၃.၈%)၊ ၂.၅ ဧကအောက် ပိုင်ဆိုင်သူ (၅၉) အိမ် (၂၅.၄%)၊ ၂.၅ ဧကနှင့် ၅ ဧကကြားတောင်သူငယ် ၅၇ အိမ်၊ (၂၄.၆%)၊ ၅ ဧကနှင့် ၁၂.၅ ဧကကြား အလယ်အလတ်တောင်သူ ၇၄ အိမ် (၃၁.၉%) နှင့် ၁၂.၅ ဧကအထက် တောင်သူကြီး ၁၀ အိမ် (၄.၃%) ရှိသည်။ ထိုကြောင့် စုစုပေါင်း တောင်သူ ၂၀၀ ရှိပြီး လယ်မြေစုစုပေါင်းမှာ (၁၀၄၂) ဧကသာရှိသဖြင့် ပျမ်းမျှလယ်ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ (၅.၂၁) ဧက သာရှိပြီး၊ စပါးကိုသာ ဆက်တိုက်စိုက်သောကြောင့်လည်း ဆစ်ပိုး၊ နီတို စသော ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်မှု လွန်စွာဆိုးဝါးသည်။ ဖျက်ပိုးရောဂါများ ပြင်းထန်ဆိုးရွားစွာကျရောက်မှုရှိပြီး ထိရောက်စွာ နှိမ်နင်းနိုင်ခြင်း မရှိပါ။ ဆေးဆိုင်နှင့် ကုမ္ပဏီများမှ ညွှန်းပေးသော်လည်း နည်းပညာလုံလောက်မှု မရှိသေးပါ။ သီးနှံထွက်နှုန်းနည်းသည်။ ထို့ကြောင့်ဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိကြပါ။

တောင်သူကြီးအချို့သာ လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများကို အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ နွားကို အဓိက အသုံးပြုကြပြီး လယ်ထွန်ချိန်တွင် လက်တွန်းထွန်စက်များကိုတွဲဖက်သုံးကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ထွန်စက် ၆ စင်း၊ လက်တွန်း ထွန်စက် ၁၄၁ စင်းနှင် ခြွေလှေ့စက် ၂၆ စင်းနှင့် ရေစုပ်စက် ၁၅ ဧကကို အသုံးပြုနေကြသည်။ အဓိက သီးနှံအနေဖြင့် စပါးကိုစိုက်ပျိုးကြပြီး ပျမ်းမျှ တစ်ဧက ၁၀၀ တင်းနှုန်းရှိသည်။ တောင်သူငယ်များသည် လက်တွန်းထွန်စက်နှင့် ခြွေလှေ့စက် ငှားရမ်းအသုံးပြုရသည်။ လိုအပ်ချိန်တွင် ငှါးရမ်းမရကြပါ။ ရေစုပ်စက်မှာလည်း အချိန်မီငှားမရ၊ လုံလောက်မှုမရှိသောကြောင့် သီးနှံအထွက်နုန်းနည်းသည်။ ရေစုပ်စက်ငှား ၁ နာရီ - ၁၅၀၀ ကျပ်၊ ၁ ဧက ကုန်ကျစရိတ် ၁ ဧက ကုန်ကျစရိတ် ရေစုပ်စက်ငှား၁ ၄၀၀၀၀ ကျပ် နီးပါးကုန်ကျသည်။ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာမလုံလောက်ခြင်းနှင့် ငှါးရမ်းခကြီးမြင့်မှုကြောင့် တောင်သူငယ်များသည် အချိန်မီ မစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်းလျော့နည်းကြသည်။

စိုက်ဘဏ်မှ ချေးငွေကာလနှင့် စိုက်ချိန်မှီမရသောကြောင့် ချေးယူမှုမရှိကြပါ။ သင့်တော်သော အတိုးနှုန်း၊ တောင်သူများနှင့် သင့်တော်သော ငွေချေးစနစ်၊ လုံလောက်သောဆည်ရေ၊ လုံလောက်သော လယ်ယာသုံးကိရိယာများရှိပါက သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးတက်နိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများထံမှ ငွေချေးပါက အတိုး (၅–၁၀) ကျပ်တိုးဖြစ်ပြီး လိုသလောက် အချိန်မရွေး မရနိုင်ပါ။ အပေါင်ခံပစ္စည်းမလိုပါ။ ကျေးရွာအတွင်း ချောင်လည်သူများထံမှငွေချေးပါက ပြန်ဆပ်ချိန် သတ်မှတ်မှုမရှိ။ အတိုးနှုန်း (၁၀%)၊ လိုသလောက် မရနိုင်ပါ။ အပေါင်ဆိုင်တွင် ငွေချေးပါ က ချေးငွေ ကာလ (၃) လ၊ (၂%) အတိုး၊ ရွှေအပေါင်ခံပစ္စည်းလိုသည်။

မွေးမြူရေးကို တရွာလုံး ၂၃၂ အိမ်အနက် ၁၄၂ အိမ်ထောင် (၆၁.၂%) ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးတွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူ ၁၂၃ အိမ် ၅၃ % နှင့် မွေးမြူရေးသီးသန့် (၁၉ အိမ် - ၈.၂ %)ရှိသည်။ နွား၊ ကြက်၊ ဝက်ကို အဓိကမွေးမြူကြသည်။ လက်ရှိ နွား ၁၁၀ ကောင်၊ ကျွဲ ၂ ကောင်၊ ဝက် ၁၁ ကောင်နှင့် ကြက် ၅၁၄ ကောင်၊ ဘဲ ၅ ကောင်နှင့် ငါးကန် ၃ ကန်ကို မွေးမြူထားကြသည်။ စားကျက်မြေသီးသန့်မရှိသော်လည်း လွတ်ကျောင်းရန်နေရာများရှိပါသည်။ ကောက်ရိုးများလည်းအလွန်ပေါပါသည်။ ရေနှင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူရန် အိမ်နေရာအကျယ်အဝန်း လုံလောက်မှုရှိသည်။ မွေးမြူရေးသီးသန့် ချေးငွေမရှိသောကြောင့် အရင်းအနှီးလုံလောက်မှုမရှိ။ ဈေးကွက်နှင့် နီးသည်။ ဈေးကွက်ကောင်းပြီး

အလုံအလောက်ရှိသည်။ တိမ်မွေကုသင်တန်းသားလည်းရှိသည်။ ဈေးကွက်ကောင်းသော်လည်း ဈေးကွက်အတွက် လွတ်လပ်စွာရောင်းချခွင့် လိုင်စင်မရှိခြင်း၊ လိုင်စင်ရရန်ခက်ခဲခြင်းနှင့် လိုင်စင်ရှိသူများ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်ခံရခြင်း၊ နှစ်စဉ်ကျရောက်သောရောဂါများကို ကာကွယ်နိုင်ခြင်းမရှိ၊ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု မရရှိသောကြောင့် မွေးမြူရေးကို စီးပွါးဖြစ်မွေးမြူလေ့မရှိကြပါ။ အစိုးရဌာနနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု လက်လှမ်းမမီနိုင်သဖြင့် မွေးမြူရေးတောင်သူများ ထုတ်လုပ်မှု နည်းသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာအတွင်းရှိ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ တရွာလုံး (၂၃၂) အိမ်အနက် ထုတ်ကုန်ရိုးရာယက္ကန်းလုပ်ငန်း ၈ ခု၊ ပန်းရံ၊ လက်သမား ၄ ဦး၊ ဆိုင်ကယ်ပြင်ဆိုင် ၂ ဆိုင်၊ ဈေးသည်နှင့် သီးနှံပွဲစား ၁၁ ဦး၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ၂ ဦး၊ စုစုပေါင်း လုပ်ငန်းအရေအတွက် ၂၇ ခုရှိသည်။ လမ်းလုပ်သား ၂၀ ဦး၊ ပညာရေးဝန်ထမ်း ၄ ဦးနှင့် ရာသီ အလိုက် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သား ၅၀ ဦး၊ စုစုပေါင်း အလုပ်သမား ၇၄ ဦး ရှိသည်။ ကျပန်းနှင့် တောင်သူငယ်များ အတွက် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် နေ့စားလုပ်ခြင်းသည် အဓိကလုပ်ငန်းဖြစ်သော်လည်း စားဝတ်နေရေး ခက်ခဲကြသည်။ လယ်ယာစိုက်ချိန်ရိတ်ချိန်တွင် အလုပ်ပေါပြီး ကျန်အချိန်များ အလုပ်ခက်ခဲသည်။ အကြွေးယူ (သို့မဟုတ်) လုပ် အားကြိုရောင်း ခြင်း စားဝတ်နေရေးကိုဖြေရှင်းရသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ရှားပါးပြီး သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ထိန်းသိမ်းမှု အန္တရာယ်ရှိသည်။ ငါးမျိုးများနှင့် အခြားတိရိစ္ဆာန်များ ထိန်းသိမ်းမှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအားနည်းပြီး သဘာဝအရင်းအမြစ်ထိန်းသိမ်းမှုမရှိ။ မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှုမရှိကြပါ။ ပိုးသတ်ဆေးဗူးခွံများကိုလည်း စနစ်တကျစွန့်ပစ်ခြင်းမရှိသောကြောင့် ပါတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းမှုနည်းလာသည်။ သစ်တောများလည်း ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုများပြီး သစ်တောပြုန်းတီးလာသဖြင့် စိမ့်စမ်းရေထွက်များလည်း တဖြည်းဖြည်း ခမ်းခြောက်လာသည်။ အခြားသဘာဝဘေးလျော့ချရေး အစီအစဉ်နှင့်အလေ့အထမရှိ။ ဗဟုသုတနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုမရှိကြပါ။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

ဝေါလ်ဗွီးရှင်း၏အကူအညီဖြင့် ကြက်သွန်စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့၊ နွားမွေး မြူရေးအဖွဲ့များရှိပြီး အဖွဲ့ဝင်သူ အနည်းငယ်သာ ငွေချေးခွင့်ရကြသည်။ ယခင်ကလျပ်စစ်မီးရရှိရေး ရွာအတွင်း ငွေတိုးချေးသူ(၅)ဦးရှိပြီး အာမခံသူရှိမှသာ ငွေချေးယူနိုင်သည်။ သီးနှံများစိုက်ပျိုးချိန်တွင် မိတ်ဆွေများထံမှ အတိုး(၁၀%) ဖြင့် ငွေချေးရပြီးသည်။ မိုးဇွဲရှိ အပေါင်ဆိုင်၊ ပွဲစား၊ ပွဲရုံ စသည်တို့မှငွေချေးငှားပါက အပေါင်ခံပစ္စည်းရှိမှသာ ငွေချေးနိုင်ကြသည်။

(စ) ပညာရေး၊ကျန်းမာရေး၊ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ဝါရီကောခူကျေးရွာတွင် အလယ်တန်းကျောင်းရှိ ပြီး အစိုးရခန့်မှူလတန်းဆရာ/ဆရာမ-၃ ဦး၊ အလယ်တန်းဆရာ/ဆရာမ ၈ ဦးမှ ပညာသင်ကြားလျှက် ရှိပါ သည်။ မူလတန်းကျောင်းသား ဦးရေ (၂၃၂) ယောက် (၁၅၈.၉% ကျောင်းအပ်နှုန်း)နှင့် အလယ်တန်းကျောင်းသားဦးရေ (၁၇၁) ဦး (၈၈.၆%) ဖြစ်သည်။ မူလတန်းတွင် ကျောင်းသားဦးရေမှာ ကျေးရွာကလေးဦးရေထက် ပိုများနေရခြင်းမှာ အချို့ကလေးများမှာ ၅ နှစ်ကျော်မှ ကျောင်းနေခြင်းနှင့် အလယ်တန်းကျောင်းအဆင့်ရှိသဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရွာများမှလည်း လာရောက်တက်ရောက်ကြသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ အသက်

အရွယ် အပိုင်းအခြားအရ အလယ်တန်းကျောင်းသားဦးရေ လျော့နည်းနေရခြင်းမှာလည်း ကျောင်းသားများ အသက်ကြီးမှ ကျောင်းနေရခြင်းနှင့် မိဘများဆင်းရဲသောကြောင့် ကျောင်းဆက်မထားနိုင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဆရာနှင့်တပည့် အရေအတွက် အချိုးညီမျှမှုနည်းသည်။ ဝန်ထမ်းဖွဲ့စည်းပုံအင်အားအရ ဆရာလုံလောက်မှု ရှိသော်လည်း အချို့ရာထူးများ လစ်လပ်နေသောကြောင့် ကျောင်းသားဆရာအချိုးညီမျှမှုနည်းသည်။ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဦးရေ သိသိသာသာလျော့နည်းရခြင်းမှာ အခြားသို့ ကျောင်းထားရန် မိဘများမှ ဆင်းရဲသဖြင့် ကျောင်းဆက်မထားနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သောက်ရေနှင့် ကျောင်းယင်လုံအိမ်သာလည်း လုံလောက်မှုမရှိ သေးပါ။ စာသင်ကျောင်းမှာ ကာလမ်းမကြီးဘေးတွင် တည်ရှိပြီး ကျောင်းခြံစည်းရိုးနှင့် ကျောင်းအဝင်လမ်းများ မကောင်းပါ။ လက်ရှိ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်များမှာလည်း ပညာရေးတိုးတက်ရန် စိတ်ဝင်စားမှုရှိသည်။ ကျောင်းအကျိုးတော် ဆောင်ကော်မတီရှိပြီး ကျောင်းအတွက်လိုအပ်သော ပရိဘောဂ ပစ္စည်း၊ ကျောင်းအတွက် သာယာလှပရေးအတွက် တက်ကြွစွာလှုပ်ရှားမှုရှိသည်။

ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ

ကျန်းမာရေးကဏ္ဍအတွက် ကျေရွာတွင်ဆေးခန်းနှင့် သားဖွားဆရာမနှင့် ကြီးကြပ် (၁) တို့ရှိသော်လည်း ဆေးဝါးပစ္စည်းနှင့် သားဖွားကရိယာ လုံလောက်မှုမရှိကြပါ။ လက်ရှိတွင်ကျေးရွာမှာ တုပ်ကွေး၊ ငှက်ဖျားနှင့် ရာသီဖျားနာရောဂါအဖြစ်များနေပါသည်။ နာဖျားကဲ့သို့သော သာမန်ရောဂါဖြစ်ပါက ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်းတွင် သွားရောက်ပြသပြီး ရောဂါပြင်းထန်ပါက မိုးဇြဲနှင့် လွိုင်ကော်ဆေးရုံများသို့ သွားရောက်ကြရသည်။ တစ်ရွာလုံး **သောက်ရေအနေဖြင့်** သောက်ရေတွင်း ၁၄၉ နှင့် အဝီစိတွင်း ၅၆ တွင်းရှိပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံး သောက်ရေလုံလောက်မှု ရှိသည်။ သို့သော် သောက်ရေသန့်ရှင်းမှုနည်းပြီး စိတ်ချရမှုနည်းသည်။ ယင်လုံအိမ်သာကို ၂၀၆ အိမ်မှ အသုံးပြုနေကြပြီး ကျန် ၂၄ အိမ်ထောင်စုများမှာ ကျင်းအိမ်သာကိုသာ အသုံးပြုနေကြသေးသည်။ အချို့မှာ(၂) အိမ်စုပေါင်းအသုံးပြုကြသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

ကျေးရွာအတွင်းရှိလူငယ်များမှာကျေးရွာ၏သာရေး၊ နာရေးကိစ္စများတွင် ပါဝင်ကြသည်။ အပန်းဖြေမှု အစီအစဉ် သီးခြားမရှိပါ။ လူငယ်အများစုမှာ အင်တာနက်အသုံးပြုမှုလက်လှမ်းမှီကြပြီး အိမ်တွင် TV ကြည့်ပြီး အပန်းဖြေကြသည်။ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုနှင့် အားကစားပွဲများတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အားကစားကွင်းရှိပြီး ပုံမှန်ကစားကြသည်။ လူငယ်များအနုပညာကို ဝါသနာပါသော်လည်း အဆက်အသွယ်မရှိကြပါ။ လူငယ်များကို လူငယ်မောင်မယ်အသင်း (ကက်သလစ်)၊ သမီးပျိုးအသင်း၊ ကယန်း ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ဗုံပုလွေအဖွဲ့စသဖြင့် ဘာသာရေးအဖွဲ့များမှ ဦးဆောင်လှုပ်ရှားမှုများရှိသည်။ လူငယ်ဖွဲ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များလည်းမရှိသေးပါ။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ကြသော်လည်း အဖွဲ့အစည်းများတွင်ပါဝင်ခွင့်နှင့် ဆောင်ရွက်ခွင့် အားနည်းနေသေးသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများ လက်လှမ်းမီမှု

လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအနေဖြင့် လွိုင်ကော်၊ မိုးဇြဲ၊ အောင်ပန်းကားလမ်းမကြီးပေါ်တွင် တည်ရှိပြီး အချိန်မ ရွေး၊ ရာသီမရွေး၊ ယဉ်မျိုးစုံ သွားလာနိုင်သည်။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယဉ်များမှာ ထရပ်ကား ၁ စင်း၊ သုံးဘီး ဆိုင်ကယ် ၁ စင်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ် ၂၃၉ စင်းနှင့် ထော်လာကျီ ၁၀၀

စင်းရှိကြသည်။ ထော်လာဂျီ ၊ သုံးဘီး ဆိုင်ကယ်နှင့် ထရပ်ကားများကို ကျေးရွာသီးနှံများ သယ်ယူခြင်း၊ ဈေးနှင့်သွားလာခြင်းများအတွက် အဓိကအသုံးပြုကြသည်။ ကျေးရွာတွင် လက်ရှိကုန်ထုတ်လမ်း၊ တံတားနှင့် ရွာတွင်းလမ်းများမှာ ပျက်စီးနေသဖြင့် မိုးရာသီတွင် သွားလာရန် အခက်အခဲရှိသည်။

လက်ရှိကျေးရွာတွင် လျပ်စစ်မီးကို ၂၃၁ အိမ်မှ တပ်ဆင်အသုံးပြုနေကြပြီး မီတာခပေးဆောင်ရမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အမြင်ကြည်လင်မှုနည်းသည်။ ဆက်သွယ်ရေးအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထုသည် တယ်လီဖုန်း (၁၇၁) လုံး၊ ရေဒီယို (၂၂) လုံး၊ ရုပ်မြင်သံကြား (၁၄၆) လုံးရှိသည်။ လက်ကိုင်ဖုန်းနှင့်ချိတ်ဆက်သော အင်တာနက်စနစ်ကို လူငယ်များ အသုံးပြုနိုင်ကြသော်လည်း ဖုန်းလိုင်းသိပ်မကောင်းပါ။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူလုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင်ဆက်သွယ်ရေး ဖုန်းလိုင်းရှိသော်လည်း လိုင်းမကောင်းပါသည်။ လွိုက်ကော်ရဲစခန်းနှင့် ချိတ်ဆက်မှုရှိသည်။ အသက်အာမခံထားရန် ရွာသူ/သားများ စိတ်ဝင်စားမှုမရှိပါ။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကာကွယ်ရေး အစီအမံများကို ဝေါလ်ကွန်ဆမ်း၏အကူအညီဖြင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချမှုသင်တန်းနှင့် အရေးပေါ်ကစ် (Kit) ထားရှိသည်။

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ဝါရီကောခူကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေ စုစုပေါင်းမှာ ကျား (၄၂၁)ဦးနှင့် မ (၃၈၂) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၈၀၃) ဦးဖြစ်ပြီး ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၆၀%) ရှိပါသည်။ လက်ရှိ အထက်တန်းပညာ တက်ရောက်သင်ကြားနေသူ (၂၀) ဦး၊ တက္ကသိုလ်တက်ရောက်နေသူ (၁၆) ဦး၊ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရသူ (၂၉) ဦးရှိပြီး တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ပညာတတ်ဦးရေများပြားလာသောကြောင့် အနာဂတ်ကာလတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လူစွမ်းအား အရင်းအမြစ်များရှိနေပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လက်ရှိလူမှုရေး အဖွဲ့ ၁၉ ဖွဲ့ရှိနေပြီး မိမိတို့ ကျေးရွာအတွက် တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုအပြည့်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နေသည်မှာလည်း အားရဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။

သီးနှံထုတ်လုပ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမြေလယ်၁၀၄၂ဧကရှိပြီး မြေဩဇာအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်သော တောင်သူမှာ ၂၀၀ ဦးခန့်နှင့် စိုက်ပျိုးမြေစုစုပေါင်း ၁၀၄၂ ဧက ရှိပြီး တောင်သူတဦးပျမ်းမျှ စိုက်ပျိုးမြေ (၅.၂၁) ဧက ပိုင်ဆိုင်သည်။ လယ်မြေ (၁၀၄၂) ဧကအနက် (၃၀၀ ဧကမှ ၄၀၀ ဧက)မှာ မိုးဗြဲဆည်မှ စိုက်ပျိုးရေရရှိပြီး စပါးထွက်နှုန်းမှာ တစ်ဧက ၁၀၀ တင်းနှုန်းရှိကြသည်။ မိုးဗြဲ၊ လွိုင်ကော်တို့နှင့် နီးပြီး ဈေးကွက် ကောင်းသည်။ သွင်းအားစုများကို အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။ **လယ်ယာသုံး**စက်ကိရိယာများကို အရစ်ကျရောင်းချသောကုမ္ပဏီများလည်း ဒေသအတွင်းရှိသည်။ ကျေးရွာရှိ လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများကို ငှားရမ်းအသုံးပြုကြသည်။ နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုကို မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေး၊ စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများနှင့် အခြားဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များထံမှ ရရှိကြသည်။ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအနေဖြင့် ဝေါဒီးရှင်းမှအဖွဲ့ဝင်များ၊ မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ၊ မိုးဗြဲနှင့် လွိုင်ကော်ရှိ ပွဲရုံများ၊ အပေါင်ဆိုင်များမှ ချေးငွေရရှိနိုင်ကြသည်။

မွေးမြူရေးအတွက် ကျေးရွာတွင် ရေ၊ မြေနေရာနှင့် စားကျက်အလုံအလောက်ရှိသည်။ စိုက်ပျိုးရေးမှလည်း ကောက်ရိုး၊ ပဲမှော်စသည့် စွန့်ပစ်အစာများကို ရရှိကြသည်။ အိမ်တိုင်းမွေးမြူကြပြီး နွား၊ ဝက်၊ ကြက်ကို အဓိက မွေးမြူကြသည်။ ငါးမွေးရန် ရေ၊ မြေ အလားအလာကောင်းများရှိသည်။ လျှပ်စစ်မီးရရှိထားသဖြင့် ကြက်နှင့် ငုံးကို မွေးမြူရန် စိတ်ဝင်စားကြသည်။ ဈေးကွက်လည်းကောင်းပြီး အလုံအလောက်ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် တိရိစ္ဆာန် ဆေးကုသင်တန်းသားတစ်ဦးရှိသည်။ သွင်းအားစုနှင့် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုလည်း အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါ သည်။

ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းအနေဖြင့် စုစုပေါင်း လုပ်ငန်းအရေအတွက် ၂၇ ခု၊ အလုပ်သမား အရေအတွက် ၇၄ အိမ်ထောင် ရှိသည်။ ရိုးရာယက္ကန်းလုပ်ငန်း ကျွမ်းကျင်ကြသည်။ လက်ရှိယက်လုပ်နေကြသည်။ အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန် လျှပ်စစ်မီးရရှိသည်။ ဈေးကွက်နှင့်နီးပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေးအစီအစဉ်အနေဖြင့် မီးသတ်အဖွဲ့ ရှိသည်။ အရေးပေါ်ကစ်ဘူးရှိသည်။

ပညာရေးအနေဖြင့် ကျေးရွာတွင် အလယ်တန်းကျောင်းရှိပြီး အဆောက်အဦးကောင်းမွန်သည်။ ဆရာ/ဆရာမ အင်အား လုံလောက်မှုရှိသည်။ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်တက်ရောက်ရန် လွိုင်ကော်နှင့်နီးပြီး လက်ရှိ အထက်တန်းတက်ရောက်နေသူ ၂၀ ဦးနှင့် တက္ကသိုလ်တက်ရောက်နေသူ ၁၆ ဦးရှိသည်။ အခြေခံအရေး၊ အဖတ်တတ်မြောက်သည့် မူလတန်းပညာပြီးဆုံးသူ ၄၈၁ ဦးနှင့် တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရ ၂၉ ဦးရှိသဖြင့် ပညာရေး အလားအလာကောင်းသည်။

ကျန်းမာရေးအနေဖြင့်ဆေးခန်း၊ သားဖွါးဆရာမ ၁ ဦးရှိပြီး ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကောင်းသည်။ အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးကိစ္စရှိပါက မိုးဗြဲနှင့် လွိုင်ကော်ဆေးရုံနီးပြီး သွားရောက်ကုသကြရသည်။ ကျေးရွာတွင် ရေတွင်း (၁၄၉) နှင့် အဝိစိတွင်း ၅၆ ခု ရှိပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံး သောက်ရေလုံလောက်မှု ရှိသည်။ အိမ်ခြေ ၂၃၂ အနက် ၂၀၆ အိမ်မှာ ယင်လုံအိမ်သာကို အသုံးပြုနေကြပြီး ကျန် ၂၄ အိမ်မှ ကျင်းအိမ်သာကိုသာ အသုံးပြုနေကြသေးသည်။ အချို့ မှာ ၂ အိမ်စုပေါင်း အသုံးပြုကြသည်။

လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအနေဖြင့် မိုးဗြဲသို့ ၁.၆ ကီလိုမီတာနှင့် လွိုင်ကော်သို့ ၂၀ ကီလိုမီတာ သာဝေးပြီး လွိုင်ကော်၊ မိုးဗြဲ၊ အောင်ပန်း ကားလမ်းကြီးပေါ်တွင် တည်ရှိသောကြောင့် သွားလာမှုကောင်းမွန်သည်။ ယဉ်မျိုးစုံ အချိန်မရွေးသွားလာနိုင်သည်။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအနေဖြင့် ဆိုင်ကယ် ၂၃၉ စင်း၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ၁ စင်း၊ ထရပ်ကား ၁ စင်းနှင့် ထော်လာကျီ ၁၀၀ စင်း ရှိသည်။အိမ်ခြေ (၂၃၂) အနက် (၂၃၁) အိမ်သာ လျှပ်စစ်မီးရရှိပြီး ဖြစ်သည်။

ဆက်သွယ်ရေးအနေဖြင့် တယ်လီဖုန်း (၁၇၁) လုံး၊ ရေဒီယို (၂၂) လုံး၊ ရုပ်မြင်သံကြား (၁၄၆) လုံးရှိသည်။ လက်ကိုင်ဖုန်းနှင့်ချိတ်ဆက်သောအင်တာနက်စနစ်ကို လူငယ်များအသုံးပြုနိုင်ကြသော်လည်း ဖုန်းလိုင်းသိပ်မကောင်းပါ။ ကျေးရွာအတွင်းရှိလူငယ်များမှာကျေးရွာ၏သာရေး၊ နာရေးကိစ္စများတွင်ပါဝင်ကြသည်။ လူငယ်အများစုမှာ အင်တာနက်အသုံးပြုမှုလက်လှမ်းမှီကြပြီး အိမ်တွင် TV ကြည့်ပြီး အပန်းဖြေကြသည်။ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုနှင့် အားကစားပွဲများတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ကြသည်။ စာကြည့်တိုက်တွင် စာအုပ်စာပေများ လေ့လာဖတ်ရှုကြသည်။ လူငယ်များ ရိုးရာယက္ကန်း ကျွမ်းကျင်သူ ၈ ဦးရှိသည်။

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဝါရီကောခူကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာအတွင်းအဖွဲ့များရှိသော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍမှလွဲ၍ အဖွဲ့တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စုစည်းလုပ်ဆောင်ချက်များတွင် အားနည်းမှုများ ရှိပါသည်။ ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် မြို့နယ်ရှိဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အတွေ့အကြုံနည်းခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစွမ်းရည်မြှင့် ဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များနှင့် အလှမ်းဝေးခြင်း စသည်တို့ကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

ဝါရီကောခူကျေးရွာ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုနည်းနေရခြင်းမှာ လယ် (၁၀၄၂) ဧကအနက် ၃၀၀ မှ ၄၀၀ ဧကခန့်သာ မိုးစပါးအတွက် မိုးဇြဲဆည်ရေရရှိပြီး ကျန်လယ်များမှာ မိုးကောင်းသောက်လယ်များ ဖြစ်ကြသည်။ မိုးရေကို အားကိုးစိုက်ပျိုးကြရပြီး ရာသီဥတုဖေါက်ပြန်ခြင်းကြောင့် မိုးရွာသွန်းမှု နောက်ကျခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ မိုးရေလုံ လောက်မှုမရှိခြင်းတို့ကြောင့် အောင်မြင်မှုမရှိဘဲ သီးနှံအထွက် လျော့နည်းသည်။ စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့ရန်မရှိ။ စပါးသီးနှံတမျိုးတည်းကိုသာ နှစ်စဉ်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှု စိုက်ပျိုးစနစ်များ ကျင့်သုံးမှုမရှိခြင်း၊ လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာ လုံလောက်မှု မရှိခြင်း၊ စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေစနစ်မရှိခြင်း၊ သွင်းအားစုများကို အချိန်မီ အသုံးမပြုနိုင်ခြင်း၊ အလုံအလောက်အသုံးမပြုနိုင်ခြင်း၊ ရောဂါနှင့်ဖျက်ပိုး ဆိုးရွားစွာကျရောက်ပြီး ထိရောက်စွာ ကာကွယ်နိုမ်နှင်းနိုင်မှုမရှိခြင်း၊ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု လုံလောက်စွာမရနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် သီးနှံထုတ်လုပ်မှုလျော့နည်းလျက်ရှိသည်။

မွေးမြူရေးအနေဖြင့် ထုတ်လုပ်မှု နည်းနေရခြင်းမှာလည်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက် သီးသန့်ချေးငွေမရှိ။ ဗဟုသုတနှင့် နည်းပညာလည်းအားနည်းသည်။ မွေးမြူကုသရေးဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူကျေးရွာတွင်မရှိ။ ကျေးရွာတွင် ကျွမ်းကျင်သူတဦးရှိသော်လည်း ဆေးဝါးနှင့် ပစ္စည်းကိရိယာလုံလောက်မှုမရှိပါ။ တိရိစ္ဆာန်ရောဂါ ကာကွယ်ကုသရေးနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများမရရှိ၍ နှစ်စဉ်ဆုံးရှုံးမှုများရှိပါသည်။ တိမွေးကုရုံးနှင် ဆက်သွယ်မှုအားနည်းသည်။ ဆေးကုသစရိတ်လည်း မြင့်သည်။ မွေးမြူရေး တိုးချဲ့မွေးမြူရန် ချေးငွေနှင့်ထုတ်ကုန်များအတွက် ဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးမှုလည်း မရှိသေးပါ။ မိမိခြံထွက်တိရိစ္ဆာန်များအား လွတ်လပ်စွာရောင်းဝယ်ခွင့်မရှိ။ သားသတ်လိုင်စင်ရရန် ခက်ခဲသည်။ ဒေသတွင်းဈေးကွက်ကိုသာ မှီခိုနေရပြီး ပြင်ပသို့သယ်ယူရောင်းချရာတွင် အကန့်အသတ်များရှိနေသည်။ စည်သွပ်စက်ရုံကဲ့သို့ ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမရှိ။ လိုင်စင်ရှိသူ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်မှုခံရခြင်းတို့ကြောင့် မွေးမြူရေးကဏ္ဍတိုးတက်လာစေရန်အတွက် လိုအပ်ချက်များ ရှိနေပါသည်။

ကျေးရွာတွင် နေ့စားလုပ်ကိုင်သူများရှိသော်လည်း ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေမရှိကြပါ။ ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများအတွက် အစိုးရစီမံကိန်းနှင့် မူဝါဒအားနည်းသည်။ အသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုမရှိ။ အရင်းအနှီး မရှိ။ သင်တန်းများတက်ရောက်ရန် ကုန်ကျစရိတ်မတတ်နိုင်၊ အဆက်အသွယ်မရှိကြပါ။ ဈေးကွက်နှင့်နီးပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှုကောင်းသော်လည်း ဈေးကွက်ချိတ်ဆက်မှုမရှိ။ ပုံမှန်သွားလာသည့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်မရှိပါ။ သတင်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်မှု

အားနည်းသည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့် အဆက်အသွယ်အားနည်းသည်။ လက်သမား ၊ ပန်းရံ၊ ရိုးရာယက္ကန်းစသည် လက်ရှိကျွမ်းကျင်မှုများရှိသော်လည်း အရင်းအနှီးမရှိ။ ကျွမ်းကျင်မှု စသည်တို့ကလည်း လိုအပ်ချက်များ ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။

ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထုနှင့် သင့်တော်သော ငွေချေးစနစ်ကို လက်လှမ်းမမီကြပါ။ လူတိုင်း ချေးငွေမရနိုင်ကြပါ။ ပြင်ပမိုးဇဲ့၊ လွိုင်ကော်ရှိပွဲရုံများ၊ အပေါင်ဆိုင်များမှ ငွေချေးပါ က အပေါင်ခံပစ္စည်း လိုအပ်ခြင်း၊ အတိုးနှုန်း မြင့်မားခြင်းစသည့် အခက်အခဲများရှိသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းသော်လည်း ပုံမှန်ပြေးဆွဲသည့် ယဉ်မရှိသဖြင့် စင်းလုံးငှါးရမ်း အသုံးပြုရသည့်အခါ ကုန်ကျမှုများသည်။ သွားလာလိုသည်အချိန်တွင် ယဉ်များမရှိသည့်အတွက် အလွယ်တကူ ငှားရမ်းအသုံး ပြုနိုင်ခြင်းမရှိ။

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အနေဖြင့် မိုးခေါင်ခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ ရေအရင်းအမြစ်ရှားပါးလာခြင်း၊ မြေဆီလွှာထိန်း သိမ်းမှုအားနည်းသည်။ တိရစ္ဆာန်ရောဂါများကျရောက်ခြင်း များစွာရှိသည်။ သစ်တောများလည်း ထုတ်ယူသုံး စွဲမှုများပြီး သစ်တောပြုန်းတီးလာသဖြင့် စိမ့်စမ်းရေထွက်များလည်း တဖြည်းဖြည်းခမ်းခြောက်လာသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေး သင်တန်းနှင့် ဗဟုသုတလည်း မရှိပါ။

ပညာရေးအနေဖြင့် ကျောင်းသားများ ပညာရေးအခြေခံနည်းခြင်းနှင့် အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်တက်ရောက် သူဦးရေ သိသိသာသာလျော့နည်းသွားရခြင်းမှာလည်း ကျေးရွာတွင် အလယ်တန်းအဆင့်အထိသာရှိပြီး၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်မှာ လွိုက်ကော်သို့ သွားရောက်တက်ရခြင်းနှင့် မိဘများမှ ဆင်းရဲသဖြင့်လည်း ကျောင်းဆက်မထားနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ လက်ရှိအလယ်တန်းကျောင်းတွင် ကျောင်း ယင်လုံအိမ်သာနှင့် သောက်ရေလုံလောက်မှုမရှိ။

ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတွင် တုပ်ကွေးရောဂါအဖြစ်များနေပါသည်။ ဆေးခန်းတွင် ဆေးဝါးနှင့် သားဖွားကိရိယာ လုံလောက်မှုမရှိ။ အရေးပေါ်ဖြစ်ပါက လွိုင်ကော်သို့ သွားရောက်ကုသကြရသဖြင့် ကုန်ကျစရိတ်များသည်။ ယင်လုံအိမ်သာကိုလည်း စနစ်တကျသုံးစွဲနိုင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများလည်း အားနည်းနေသေးသည်။ လက်ရှိကာလတွင် ကျေးရွာရှိ လူငယ်အများစုမှာ အထက်တန်းအဆင့် စာတတ်မြောက်မှု အားနည်းကြပါသည်။ အသက်မွေး အတတ်ပညာလည်း အားနည်းပြီး အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း အားနည်းသည်။ လူငယ်များအနေ နှင့် သတင်းအချက်အလက်၊ ဗဟုသုတရယူရန် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးပါသည်။ မိုဘိုင်းဖုန်းကို သတင်း၊ မီဒီယာနှင့် ပညာလေ့လာသင်ယူရန် အတွက် အသုံးပြုလေ့မရှိကြသေးပါ။

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့ လယ်ထွဲကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သာယာရေး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲကြသောအခါ လူထုပူးပေါင်းဖော်ထုတ်သော နည်းလမ်းများဖြင့် အဆိုပါရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့် ယင်းပန်းတိုင်ရောက်ရှိရေး အကောအထည်ဖော်ရမည့် နည်းဗျူဟာများကို ဆွေးနွေးဖော်ထုတ်ထားခဲ့ကြပါသည်။

(က) ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်များတွင် ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ဝင်ငွေတိုးတက်ရေး၊တစ်ဦးချင်းစွမ်းရည်တိုးတက်ရေးနှင့် လူမှုအခြေခံအဆောက်အဦးများလက်လှမ်းမီမှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် ရည်မှန်းချက်များကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်းရိုးရှင်းစွာ ချမှတ်ထားပါ သည်။

(၁) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာခြင်း၊ တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးတိုးတက်လာခြင်းနှင့် အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှုတိုးတက်လာပြီး ကျေးရွာလူထု၏ ဝင်ငွေတိုးလာရမည်။

(၂) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး စသည်တို့ဆိုင်ရာ အခြေခံလူမှုအဆောက်အဦးများအား လက်လှမ်းမီမှု ပိုမိုကောင်းမွန်လာခြင်းဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လူနေမှုအဆင့်အတန်း မြင့်မားလာရမည်။

(ခ) နည်းဗျူဟာ

လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများကို အောက်ဖော်ပြပါ အကောင်အထည်ဖော်ရေး နည်းဗျူဟာများကို ကျင့်သုံး၍ စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်များကို ရောက်ရှိမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

(၁) အထက်ပါ ပန်းတိုင်များသို့ရောက်ရှိရေးအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် အစိုးရဌာနများ၊ အခြားပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ဆက်သွယ်၍ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များအား ဦးဆောင် အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သည်။ ပြင်ပမှနည်းပညာ၊ ငွေကြေးစသည့် အကူအညီများရရှိရေးအတွက် ဦးဆောင်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည်ကျေးရွာအတွင်းရှိအခြားအဖွဲ့၊ ကော်မတီများဖြင့်လည်း ညှိနှိုင်း၍ တာဝန်များကို ခွဲဝေအပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်။

(၂) မိုးခေါင်ခြင်းနှင့် ဆည်ရေမလုံလောက်မှုကြောင့် လယ်များကို အချိန်မီ စိုက်ပျိုးရန် လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာ လုံလောက်မှု မရှိပါ။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများလည်း လုံလောက်မှု မရှိသေးပါ။ ၎င်းအပြင် ဒေသရာသီဥတုနှင့် သင့်လျော်သော အာလူးသီးနှံကို စိုက်ပျိုးရန်လည်း အတွေ့အကြုံ မရှိကြသေးပါ။ ထို့ကြောင့် သီးနှံတိုးတက်ထုတ်လုပ်ရေးအတွက် အဟန့်အတားများရှိနေပါသည်။ လယ်ယာသုံးစက် ကိရိယာများကို အရစ်ကျငွေချေး စနစ်ဖြင့် ဝယ်ယူနိုင်ရန် ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများ၊ ဘဏ်များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ နည်းပညာအတွက် မြန်မာစိုက်ပျိုးရေးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးသုသေသနနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများ၊ အခြားဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် သီးနှံစိုက်ဧကတိုးတက်ခြင်း၊ တစ်ဧကအထွက်နှုန်းတိုးတက်ခြင်း၊ သီးနှံစိုက်ပျိုးကုန်ကျစရိတ်သက်သာခြင်း စသည့်အကျိုးများရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် သီးနှံစိုက်ပျိုးရေးအတွက် အရေးပါသည့် ကုန်ထုတ်လမ်းနှင့်တံတားများကို လည်းပိုမိုခိုင်ခံ့ကောင်းမွန် အောင်ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။

(၃) ကျေးရွာ၏ အခြေခံလူမှုအဆောက်အဦးများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာရေးအတွက် အောက်ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းများကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများ၏အကူအညီ၊ ကျေးရွာလူထု၏ ထည့်ဝင်မှုတို့ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများမှာ ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ဟောင်းနွမ်းပျက်စီးနေသော စာသင်ကျောင်းခြံစည်းရိုးနှင့် အဝင်လမ်းပြုပြင်ခြင်း၊ ကျောင်းယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ မိုးတွင်း၌ သွားလာရခက်ခဲသော ကျေးရွာတွင်းလမ်း၊ ကုန်ထုတ်လမ်းနှင့် တံတားများအား ကျေးလက်ဦးစီးဌာနထံ အကူအညီတောင်၍ အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း၊ သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေရရှိရေး၊ ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ ဆေးပစ္စည်းနှင့် သားဖွားကိရိယာပံ့ပိုးမှု စသည့်စီမံချက်များရေးဆွဲ အကောင်ထည်ဖော်ခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

(၄) ကျေးရွာတွင် အိမ်ခြေ ၂၃၂ အိမ်ရှိသဖြင့် ကျေးရွာအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးရံပုံငွေသိန်း ၄၀၀ ရှိပါက ဆင်းရဲသားများ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများအတွက် လှည့်ပတ်ရံပုံငွေအဖြစ် လိုအပ်သည့်အချိန်တွင် အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် ချေးယူ၍ ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖေါ် လုပ်ကိုင်နိုင်မည်။ ထို့ကြောင့် လက်ရှိလိုအပ်နေသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများအတွက် အရင်းအနှီးကို ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များ၊ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများ၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၊ ကုမ္ပဏီများနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အရင်းအတိုးကို မိမိတို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလှည့်ပတ်ရံပုံငွေထူထောင်ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖေါ်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(၅) ကျေးရွာရေရှည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးဆိုင်ရာနည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ ၎င်းတို့အတွက်လိုအပ်သော သွင်းအားစုစျေးကွက် လက်လှမ်းမီရေး အစီအစဉ်များ၊ ကျေးရွာလူထုအတွက် လုပ်ငန်းအခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးနိုင်ရေး စသည်တို့အတွက် နည်းပညာနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအကူအညီများကို မြို့နယ်အဆင့် အဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရရှိရေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးဆောင်၍ အကောင်ထည်ဖော်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ဤအခန်းကို ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဖော်ပြပါ အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်များအား နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို အကြံပြုဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်ရန် နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင်အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စီစစ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခဲ့သော ဦးစားပေးစီမံချက်များအား အချိန်မှန်ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်း စသည်တို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကူအညီများ ဆက်လက်ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ

ဝါရီကောခူကျေးရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်တွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လုံလောက်သော ချေးငွေများရရှိမှုကလည်း အဓိကဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာများတွင် ချေးငွေများထုတ်ချေးပေးနေသော မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ မိုးစပါးသီးနှံ (ကာလတိုချေးငွေ) တစ်ခုတည်းကိုသာ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ပေးနေသောကြောင့် ကျေးရွာရှိ မွေးမြူရေး၊ ဆင်းရဲသားမြေယာမဲ့များအတွက်လည်း ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများအတွက် သင့်တော်သော အတိုးနှုန်းဖြင့် ကာလရှည်ချေးငွေများထုတ်ချေးပေးနိုင်သော ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ဘဏ်များ၊ ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်လိုကြသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာသူ/သားများ လိုအပ်သောချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနိုင်ရန် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များကို ဒေသလိုအပ်ချက်နှင့်အညီ ပြောင်းလဲသင့်ပါသည်။

(ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာနှင့် ဈေးကွက်အတွက် အထောက်အပံ့များ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း

ဝါရီကောခူကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်ချက်တစ်ခုမှာ စိုက်မွေးထုတ်လုပ်သူ တောင်သူများ၏ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာသဘောသဘာဝများ သိရှိမှုအားနည်းခြင်းနှင့် အရည်အသွေးကောင်းမွန်သော ထုတ်ကုန်များရရှိရေးအတွက် ခေတ်မီသောနည်းပညာများ လိုအပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးကုန်ကြမ်းများ ထွက်ရှိသော အားသာချက်ကို အမှီပြု၍ ဒေသထွက်ကုန်များကို သင့်တော်သော ဈေးနှုန်းဖြင့် ရောင်းချနိုင်ရန် ဈေးကွက်သဘောတရားများကို နားလည်အောင် နည်းလမ်းပြ အထောက်အပံ့ပေးနိုင်မည့် မြို့နယ်အဆင့်မှ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ မွေးမြူရေးဌာနနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းလမ်းပြဖေးမမှုများကလည်း အရေးပါလှပါသည်။ ၎င်းအပြင် ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကိုလည်း မြှင့်တင်ပေးခြင်းဖြင့် စည်သွပ်စက်ရုံများတည်ထောင်ခြင်းဖြင့် ထွက်ကုန်များကိုတန်ဖိုးမြှင့်ခြင်း၊ မြေယာမဲ့နှင့် လူငယ်များအား အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးခြင်းများ လိုအပ်ပါသည်။

ထို့အပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာသင်တန်းများ စီစဉ်ပေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးရုံသာမက ကျေးရွာများအလိုက် ပြောင်းလဲ

လုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်သော လုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာဖွယ်ရှိသော ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ စသည်တို့အတွက် လိုအပ်သောကျွမ်းကျင်မှု အသစ်များအလိုက် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများကို ချေးငွေအစီအစဉ်များဖြင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ပါက မြန်ဆန်တိုးတက်လာစေပါမည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာတွင် ဒေသထွက်ကုန်ကြမ်းများကိုသာ ရောင်းချမည့်အစား အရည်အသွေးရှိသော တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်ရန် နည်းပညာသင်တန်းများ ရရှိဆောင်ရွက်ခြင်းကလည်း ကျေးရွာရှိ လူသားအရင်းအမြစ်သုံးစွဲမှုကို ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရုံမက ဒေသတွင်းတစ်နိုင်တစ်ပိုင် အသေးစားလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာစေနိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာ၏ဝင်ငွေရရှိမှုကို မြင့်မားလာစေမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့နောက်တွင် ဒေသတွင်း အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများများပြားလာသည်နှင့်အမျှ တစ်ဖက်နိုင်ငံများတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်နေသူများအား မိမိနေရပ်သို့ပြန်လာ၍ လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာစေပြီး မိသားစုများ ပေါင်းစည်းနေထိုင်လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းနှင့် ဒေသအတွင်း စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု တိုးတက်လာစေပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲမှုလျော့နည်းစေရေးကို တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ အထောက်အကူပြု နိုင်ပေမည်။

(ဈ) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်စေနိုင်မည့် နည်းဗျူဟာများအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် အောက်ခြေအထိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလ ကျော်လွန်ချိန်တွင် ဖော်ပြပါပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအဖြစ် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပါမည်။

(က) နှစ်စဉ်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ်ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာလူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါမည်။ ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သက်ရောက်မှုများ မရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေးနည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ်တာအတွင်း ထပ်တိုးစီမံချက်များအား ရှိလာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးစီမံမှုဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရလွယ်ကူစေရန် ဦးတည်ပါသည်။ ဒေသတွင်းဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်မူ

ဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် **နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်**ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာအထောက်အကူပြုပါမည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် ၄င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော စီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါမည်။ Economic classification သည် စီမံချက်များ၏ အကျိုးရလဒ် ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း: (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊ (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြားသတ်မှတ်နည်း ဖြစ်ပါသည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း: (Economic Classification)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။

(၁) ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် (Capital Investment) ဥပမာ–ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်းများနှင့် ပုံသေဝယ်ယူ၍ရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊

(၂) စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး (Capacity Building) ဥပမာ - ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့် အသုံးစရိတ်၊

(၃) အထွေထွေရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု (ငွေကြေး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး လုပ်ငန်းများ ပေါင်းစပ်လျက်)၊

(၄) လူသားချင်း စာနာမှု အထောက်အပံ့။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက် ရွာသူရွာသားများမှ အများသဘောတူရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းလိုက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ (၁၁) ဦးက ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးရွေးချယ်ကြပြီး ကျန်ရွာသူရွာသားများက ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်းကို အတည်ပြုပေးကြပါသည်။ အချို့သော စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။

ဝါရီကောခူကျေးရွာ၏ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများကို ကျေးရွာတွင် ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များ၊ လိုအပ်ချက်များကို အခြေခံ၍ ကျေးရွာလူထု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ဦးစားပေး စီမံကိန်းများကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ -

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံကိန်း	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက်အခွင့်အလမ်းနှင့် ဖော်ပြချက်
အုပ်ချုပ်ရေး ကဏ္ဍ				
အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍ တိုးတက်မှု	၁။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းရည်များ တိုးတက်ရေး	၆၇	၃	• ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း • အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းခြင်း • ခေါင်းဆောင်မှု နှင့် ငွေကြေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးသင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း
စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ				
သီးနှံ	၂။သီးနှံအထွက်တိုးရန်နည်းပညာနှင့်ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ လက်လှမ်းမီရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁၁ ၀	၁	• လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ • ဆစ်ပိုးနိမတုတ် စပါးသုတေသန ပညာပေး • အာလူးစိုက်ပျိုးခြင်းစမ်းသပ်ကွက် • မြေစမ်းသပ်ခြင်းနှင့် မြေပြုပြင်ထိန်းသိမ်းနည်း
တိရိစ္ဆာန် မွေးမြူရေး				
တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	၃။ တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးတိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၉၀	၂	• မွေးမြူရေး နွား ကြက် ဝက် • တိမွေးကုသင်တန်း
အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ				
ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း	၄။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းဖန်တီးခြင်း။	၈၆	၄	• ယက္ကန်းလုပ်ငန်းတိုးချဲ့ခြင်း • လက်သမားသင်တန်း • ဖုန်းပြုပြင်နည်းသင်တန်း • စက်ပြင်သင်တန်း

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံကိန်း	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက်အခွင့်အလမ်းနှင့် ဖော်ပြချက်
				• အိမ်တွင်းမှု အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်း • အလှပြင်သင်တန်း • မုန့်မျိုးစုံလုပ်နည်းသင်တန်း • ဆွယ်တာသင်တန်း
ဘဏ် နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း				
ချေးငွေလက်လှမ်း မီရေး	၅။လုံလောက်သောချေးငွေပမာဏအားသင့်တင့်သော အတိုးနှုန်း ဖြင့် ကာလရှည် ချေးငွေပေးနိုင်မည့်အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ရေး	၇၄	၂	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ် ငန်းပေါ်မူတည်၍ ထုတ်ချေးပေးနိုင်မည့် ချေးငွေ ဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း • ချေးငွေအတွက် လိုအပ်သော အထောက်အထားများ ပြင်ဆင်ခြင်း • ကျေးရွာရံပုံငွေကြေးအရင်းအနှီးထူထောင်ခြင်း
ပညာရေး				
ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးရေး	၆။ ပညာရေးအခြေခံအဆောက်အဦးများ	၉၆	၂	• ကျောင်းခြံဝင်းနှင့်အဝင်လမ်း
ကျန်းမာရေး				
ကျန်းမာရေးတိုး တက်လာစေရေး	၇။ ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမီမှုတိုးတက်ရေးနှင့် ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး	၉၃	၃	• ဆေးပစ္စည်းနှင့်သားဖွားကိရိယာ • ရေကောင်းရေသန့်ရရှိရေး ကျောင်း-အိမ် • အရံသားဖွားသင်တန်း
လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး				
လမ်း၊ တံတား ကောင်းမွန်လာ စေရေး	၈။ လမ်းတံတား အခြေခံအဆောက်အဦးများ တိုးတက်လာ စေရေး	၁၀ ၈	၁	• ကျောက်ချောလမ်းခင်းခြင်း ၄မိုင် • ကုန်ထုတ်လမ်း ၂ မိုင် • ကုန်ထုတ်တံတားပြုပြင်ခြင်း • အိမ်ယာဆောက်လုပ်ရေး

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံကိန်း	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက်အခွင့်အလမ်းနှင့် ဖော်ပြချက်
<u>**ယဉ်ကျေးမှု၊ လူငယ်နှင့် အားကစား**</u>				
လူငယ်များစွမ်း ဆောင်ရည်တိုး တက်လာစေရေး	၉။ လူငယ်ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး	၉၁	၂	• အင်္ဂလိပ်စာသင်တန်း • ကွန်ပျူတာသင်တန်း • အမျိုးသမီးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးသင်တန်း • လူငယ်ဘက်စုံအသိပညာပေးသင်တန်း • လူကုန်ကူမှုကာကွယ်တားဆီရေးသင်တန်း • ယာဉ်လမ်းစည်းကမ်းပညာပေးသင်တန်း
လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲ ရေး				

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါ သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ်ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလ အပိုင်း အခြားကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံကိန်း	ဦးစားပေး အဆင့်	ကာလ ၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	မှတ်ချက်
၁	သီးနှံအထွက်တိုးရန်နည်းပညာနှင့်ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ လက်လှမ်းမီရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁	Â	Â	Â			
၂	လမ်းတံတား အခြေခံအဆောက်အဦးများ တိုးတက်လာ စေရေး	၂	Â	Â	Â			
၃	ပညာရေးအခြေခံအဆောက်အဦးများ	၃	Â	Â				
၄	ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများလက်လှမ်းမီမှုတိုးတက်ရေးနှင့်ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	၄	Â	Â				
၅	လူငယ်ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး	၅	Â	Â	Â			
၆	တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးတိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၆	Â	Â				
၇	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းဖန်တီးခြင်း။	၇	Â	Â				
၈	လုံလောက်သောချေးငွေပမာဏအားသင့်တင့်သော အတိုးနှုန်းဖြင့် ကာလရှည်ချေးငွေပေး နိုင်မည့်အဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက်ရေး	၈	Â					
၉	အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းရည်များတိုးတက်ရေး	၁	Â	Â	Â			

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ပြီးဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းများနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေးစိတ်ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းထဲတွင် စီမံချက်၏ ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့် အစီအစဉ်၊ စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်ကာလ၊ အခြေခံအဆောက်အဦကို ပြုပြင်ထိန်းသိန်းမည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေရေးကြေးရေး အစီအစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။ အချို့သော စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ စီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေးသတ်မှတ်ရာတွင် ဘတ်ဂျက်၊ ငွေကြေးရရှိနိုင်မှုအပေါ် အခြေခံပြီး နှစ်စဉ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ဒေသအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာကာလ အတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များအတွက် ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်သည်။ အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက် ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ (indicative) အဖြစ်ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီသည် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ - လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်း ကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက် ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံကိန်း	ရန်ပုံငွေ	ရင်းနှီးငွေအမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁	သီးနှံအထွက်တိုးရန်နည်းပညာနှင့်ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများလက်လှမ်းမီရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း		Â	Â	Â	

စဉ်	စီမံကိန်း	ရန်ပုံငွေ	ရင်းနှီးငွေအမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံမှု
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၂	လမ်းတံတားအခြေခံအဆောက်အဦးများတိုးတက်လာစေရေး			Â		
၃	ပညာရေးအခြေခံအဆောက်အဦးများ			Â		
၄	ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများလက်လှမ်းမီမှုတိုးတက်ရေးနှင့် ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး			Â	Â	
၅	လူငယ်ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး		Â		Â	
၆	တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးတိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်း		Â		Â	
၇	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းဖန်တီးခြင်း။		Â		Â	
၈	လုံလောက်သောချေးငွေပမာဏအားသင့်တင့်သော အတိုးနှုန်းဖြင့် ကာလရှည်ချေးငွေပေးနိုင်မည့်အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ရေး			Â		
၉	အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းရည်များတိုးတက်ရေး				Â	

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်း အောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည်။ ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသောဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေး သင်ကြားမှုအရည်အသွေးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာ ဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစား ဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စ များကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင်လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့ အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့်ပစ္စည်းများ၏ ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီအဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ဝါရီကောခူကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့်လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သော နည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေး သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃) လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံချက်လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်း အခြေခံသတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)များ ဖြစ်ပါမည်။ (၃) လပတ်

ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report)ကို ရွာလူထု အစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလ လျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃) လပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်း လက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်း ပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ စာမျက်နှာ (၂-၃) ခန့် ပါဝင်သော အစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(၈) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်စုံမှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဖိတ်ကြား အသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ -

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ)၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သော မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ၊

- သတင်းမီဒီယာများ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - မြို့နယ်အတွင်းရှိ အင်ဂျီအို အဖွဲ့များ) စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲတွင် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

၁။ ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ

၁.၁။ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) ဝါရိကောခူကျေးရွာ၏ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရခွဲခြားထားပုံ
၁ နှစ်အောက်	၆	၁၁	၁၇	၁.၃%	နို့စို့အရွယ်
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်	၆၈	၇၂	၁၄၀	၁၀%	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်	၆၃	၈၃	၁၄၆	၁၁%	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၀ နှစ်မှ ၁၄နှစ်	၉၄	၉၉	၁၉၃	၁၄.၂%	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၅နှစ်မှ ၆၀ နှစ်	၄၂၁	၃၈၂	၈၀၃	၆၀%	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်
၆၀နှစ်နှင့်အထက်	၂၀	၂၆	၄၆	၃.၅%	သက်ကြီးရွယ်ကြီး
စုစုပေါင်း	**၆၇၂**	**၆၇၃**	**၁၃၄၅**	**၁၀၀%**	
အိမ်ထောင်စုပေါင်း			၂၃၂		
တစ်အိမ်ထောင်ပျှမ်းမျှလူဦးရေ			၅.၈		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၊၂၀၁၅နှစ်) ရက်နေ့တွင်ကောက်ယူထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့ မှ ၈ ဖွဲ့ခွဲပြီး တစ်အိမ်ခြင်းကောက်ယူထားခြင်းဖြစ်သည်။ အိမ်ထောင်စု ၂၃၂ အိမ်ရှိ ပြီး ၂၆.၇.၂၀၁၅ ရက်နေ့အထိသာဖြစ်သည်။

၂။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၂၃၂ အိမ်နှင့် လူဦးရေပေါင်း (၁၃၄၅) ဦး (ကျား ၆၇၂ + မ ၆၇၃)ဦးရှိသည်။ လူဦးရေထူထပ်မှုမှာ တအိမ်ထောင် ပျမ်းမျှ(၅.၇၉)ဖြစ်ပြီး လူဦးရေအလွန်များသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၃။ အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူ လူဦးရေမှာ ၈၀၃ ဦး (၆၀%) ရှိသည်။ အမျိုးသား အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူ လူဦးရေမှာလည်း အမျိုးသမီးလူဦးရေထက် ၃၉ ဦး (၄.၈၆%) ပိုများသည်ကို တွေ့ရပြီး အခြားရွာများထက် ပိုနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

၁.၂ အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

ဧယား (၂) **ဝါရီကောခူကျေးရွာ၏ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား**

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၁	***စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂၀၀	၈၆.၂	၀	
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၂၀	၈.၆	၀	အားလုံးမှာ မြေယာမဲ့များဖြစ်သည်။
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	၀	၀	၄၀၀	မိသားစုဝင်များသည် အိမ်ထောင်ဦးစီး၏ အလုပ်ကို ဝိုင်းဝန်းလုပ်ကိုင်ကြရသည်။
၂	***တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၁၄၂	၁၄၂အိမ်ထောင်၏အဓိက အသက်မွေးလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေး ဖြစ်သည်။
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၃	***ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၄	***သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	၀	၀	၀	
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၈	၃.၄	၀	ရိုးရာယက္ကန်းလုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၆	*လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး*				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	၀	၀	၀	
၇	*ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း*				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၄	၁.၇	၀	တဦးမှာပန်းရံခေါင်း ဆောင်ဖြစ်ပြီး ၃ ဦးမှာ လက်သမားဖြစ်သည်။
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၂၀	၂၀ ဦးမှာ မြေယာမဲ့များ ဖြစ်ပြီးသီးနှံများရိတ်သိမ်း ပြီးချိန်တွင် လမ်းဆောက် လုပ်ရေးလုပ်ငန်းခွင်တွင် လုပ်ကိုင်ကြသည်။
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၈	*ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၂	ဆိုင်ကယ်ပြင်ဆိုင်ဖြစ် သည်။
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	၀	၀	၀	
၉	*ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	၀	၀	၀	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၁၈	*လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၆	၂ ဦးမှာ အိမ်ဆိုင်ဖွစ်ပြီး၊ ၄ ဦးမှာ လှည့်လည်ဈေး ရောင်းသူဖြစ်သည်။
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၁	*ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၂	*ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၃	*ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)*				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၄	*အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	၀	၀	၀	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၁၅	**ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် အေးကင်းလုံခြုံရေး)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၆	***ပညာရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၄	၄ဦးမှာကျောင်းဆရာများ ဖြစ်သည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၇	***ကျန်းမာရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၈	***လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၉	**အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၅	သီးနှံပွဲစားလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၅၀	ရာသီအလိုက် ရွှေပြောင်းလုပ်သားအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူများဖြစ်သည်။
	မိသားစုဝင်လုပ်အား	၀	၀	၀	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၂၀	**ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊	၀	၀	၀	
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင်လုပ်အား				
	စုစုပေါင်း	၂၃၂	၀	၆၂၉	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ ရိုးရာယက္ကန်းနှင့် ပန်းရံလက်သမားလုပ်ငန်းများသည် ကျေးရွာ၏ အဓိက ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး မွေးမြူရေးနှင့် တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သည်။

၂။ ကျေးရွာတွင်မြေယာမဲ့ကျဇန်းသမားဦးရေ ၃၂ ရှိပြီး ၁၃.၈%ခန့်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းခွင်၊ မွေးမြူရေးနှင့် အခြားပန်းရံ၊ ဈေးရောင်းစသဖြင့် လုပ်ငန်းမျိုးစုံဖြင့် အသက်မွေးကြသည်။

၃။ အထက်ပါဇယားတွင် လုပ်သားအင်အားမှာ ၆၂၉ ဖြစ်ပြီး အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်ထက် ပိုများနေရခြင်းမှာ တအိမ်ထောင်ချင်းစီမှ မိသားစုဝင် တစ်ဦးထက်ပို၍ မိသားစုဝင်ငွေနှင့် စားဝတ်နေရေးအတွက် အလုပ်လုပ်ကြရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

၄။ လယ်ယာစိုက်ချိန် ရိတ်ချိန်တွင် အလုပ်ပေါပြီး ကျန်အချိန်များ အလုပ်ခက်ခဲသည်။

၁.၃ သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

၁.၃.၁ စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/ အနည်း အကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ်(ရေရရှိသည့်နေရာ/ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၁၀၄၂	ကောင်း	ရ	မိုးဖြဲဆည်ရေသောက်ဧက ၃၀၀ ဖြစ်သည်။
ယာမြေ				
ဥယျာဉ်ခြံမြေ				
အိမ်ခြံဝင်းစိုက်ခင်း				

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်းအကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ်(ရေရရှိသည့်နေရာ/ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
ရွှေပြောင်း				
တောင်ယာ				
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ				
စားကျက်မြေ				
ပလပ်မြေ				
သစ်တောမြေ				
စုစုပေါင်း	**၁၀၄၂**	**ကောင်း**	**ရ (၂၅ %)**	**၃၀၀ ဧက အတွက်သာရရှိ**

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ စုစုပေါင်း စပါးစိုက်ဧက၏ ၂၅ % ခန့်သာ ဆည်ရေကိုရရှိသည်။

၂။ နှစ်စဉ်ပုံမှန် ဆည်ရေသောက် ၃၀၀ နှင့် မိုးရေသောက် ၄၀၀ ပေါင်း ၇၀၀ ဧကခန့် စိုက်နိုင်ပြီး မိုးကောင်းသည် နှစ်တွင်သာ ဧက ၂၀၀ ထပ်တိုးစိုက်နိုင်သည်။

၃။ ကျန်စိုက်ဧကများမှာ ဆည်ရေမရရှိမှု မိုးမကောင်းခြင်းတို့ကြောင့် မစိုက်နိုင်ပေ။

၁.၃.၂ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

ဇယား (၄) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/လက်လှမ်းမမှီ)
ကာဗွန်(ဓါတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ။	လက်လှမ်းမမှီ
ဓါတ်သတ္တု(ကျောက်၊ သဲ)	မရှိ	လက်လှမ်းမမှီ
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်		
တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	သင့်	လွယ်
အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင် အပင်များ)	နည်း	ခက်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာ အနေဖြင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် အလွန်ရှားပါသည်။

၁.၄ ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၅) ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	လယ် (၁၅-၄၀) ဧက	လယ် (၁၀-၁၅)ဧက	လယ် (၃-၉) ဧက	လယ် (၀-၂) ဧက
အိမ်အခြေအနေ	ကာလာသွပ်မိုး (အုတ်-ပျဉ်ကာ ပျဉ်တံခါး (ကြေ့ပြား ကွန်ကရစ် ပျဉ်ခင်း - နှစ်ထပ်အိမ်	သွပ်အထူမိုး-အုတ်ပျဉ်ကာ၊ တမံတလင်းခင်း ကျင်တွယ်ကိုင် - နှစ်ထပ်အိမ်	သွပ်မိုး ၊အုတ်-ပျဉ်ကာ၊ ပျဉ်-တမံတလင်းခင်း ကျင်တွယ်ကိုင် မြေစိုက်အိမ်	သက်ကယ် - သွပ်ညံ ဝါးထရံ - ထင်းရူးပျဉ်ကာ မြေစိုက်တဲ
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယေပိုင်ဆိုင်မှု	ချွေလှေစက်-လက်တွန်း ၂ - ထော်လာဂျီ ၂ - ရေစုပ်စက် - မြက်ရိတ်စက်-ဆန်စက်-နွားဓိမ်ခံကား-ထရက်ကား-	ချွေလှေစက်-လက်တွန်း ၂ - ထွေလာဂျီ - ရေစုပ်စက်-မြက်ရိတ်စက် နှစ်လုံးထိုးထော်လာဂျီ-	မြက်ရိတ်စက် - လက်တွန်း-သစ်ဆွဲလွှ-လယ်ယာသုံးကိရိယာအသေးစား ဆိုင်ကယ်-စက်ဘီး-ဖုန်း--	သစ်ဆွဲလွှ-လယ်ယာသုံးကိရိယာအသေးစား ဆိုင်ကယ်အဟောင်း-စက်ဘီး-ဖုန်း--
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သောပိုင် ဆိုင်မှု	ဆိုင်ကယ်-ဖုန်း- တီဗွီ-စလောင်း- ရေခဲသေတာ-အဝတ်လျှော်စက် -ပန်ကာ- ကွန်ပျူတာ	ဆိုင်ကယ်-ဖုန်း-- တီဗွီ-EVD-IPM ပန်ကာ	တီဗွီ-EVD-ရေဒီယို	ခေါက်တီဗွီ-- ရေဒီယို
အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ တနှစ်ဝင် ငွေ	လယ် သိန်း (၅၀ -၇၀)	လယ် သိန်း (၁၅ -၅၀)	လယ်အငှားလိုက် သိန်း (၅-၁၅)	ကျဗန်း- လယ်အငှား သိန်း(၂.၅-၅)
အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	ရွာတွင်းဈေးဆိုင် ကုန်စုံဆိုင်	မုန့်ဆိုင်		
အိမ်ထောင်စု ပေါင်း ၂၃၂ အိမ်	**၈ အိမ် (၃.၅%)**	**၅၃ အိမ် (၂၂.၈%)**	**၁၀၁ အိမ်(၄၃.၅%)**	**၇၀ အိမ်(၃၀.၂%)**

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆုံးဖြတ်သော ဓနဥစ္စာအဆင့် အနေအထား အရ ဆင်းရဲနှင့် ဆင်းရဲဆုံးအိမ်ထောင်စုမှာ စုစုပေါင်း (၁၇၁) အိမ် (၇၃.၇%) ရှိသဖြင့် အများစုမှာ ဆင်းရဲသားများ ဖြစ်ကြသည်။ ကျန် ၆၁ အိမ် (၂၆.၃%) မှာ အဆင်ပြေနှင့် အလယ်အလတ်တန်းစား မိသားစုများဖြစ်သည်။

၂။ ဓနဥစ္စာအဆင့်သတ်မှတ်ရာတွင် စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အရေးပါသည်ကို တွေ့ရသည်။

၃။ ဓနဥစ္စာအဆင့် သတ်မှတ်ရာတွင် စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ အိမ်အခြေအနေ၊ ထုတ်လုပ်မှုပစ္စည်း ပိုင်ဆိုင်မှု၊ ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှု၊ တစ်နှစ်ဝင်ငွေ စသည်တို့ အပေါ် မူတည် သတ်မှတ်ကြသည်။

၁.၅ ထိခိုက်လွယ်မှု

၁.၅.၁ ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၁၁၀	၄၇.၄%	အလုပ်ရှိသည့်အချိန်တွင် ပုံမှန်ဝယ်စားသော်လည်း ဝင်ငွေမရရှိသည့်အခါ လုပ်အားကြိုတင်ရောင်းခြင်းနှင့် ဈေးဆိုင်မှ အကြွေးဝယ်ယူစားသုံးကြသည်။
၃ လနှင့် ၅ လအထိ	၇၂	၃၁%	အလုပ်ရှိသည့်အချိန်တွင် ပုံမှန်ဝယ်စား သော်လည်းဝင်ငွေမရရှိသည့်အခါလုပ်အားကြိုတင်ရောင်းခြင်းနှင့် ဈေးဆိုင်မှ အကြွေးဝယ်ယူစားသုံးကြသည်။
၆လမှ၁၂လအထိ	၅၀	၂၁.၆%	ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေထံမှအကြွေးယူစားသုံးကြရသည်။ သီးနှံပေါ်လျင် အမြန်ပြန်လည်ပေးဆပ်ကြရသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ ၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံသူများမှာ ကျပန်းသမားမြေယာမဲ့များနှင့် တောင်သူငယ်များ ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာမိသားစု၏ ၁၁၀ အိမ်ထောင်စု ၄၇.၄% ရာခိုင်နှုန်းမှာ ငွေချေးခြင်း၊ ရိက္ခာ

ချေးခြင်း၊ လုပ်အားဖြင့် ပြန်လည်ပေးဆပ်ခြင်း၊ လုပ်အားကြိုတင်ရောင်းချခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းကြသည်။

၂။ တောင်သူငယ် ၇၂ ဦး (၃၁%) မှာ ၃ လမှ ၅ လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိကြပြီး ကျန်လများအတွက် လုပ်အားကြိုတင် ရောင်းချခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းကြသည်။

၃။ ကျန်တောင်သူငယ် ၅၀ ဦး (၂၁.၆%) မှာ ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေများထံမှ ချေးယူစားသုံးကြရပြီး သီးနှံပေါ်ချိန်တွင် အမြန်ပြန်ဆပ်ကြရသည်။

၁.၅.၂ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၇) ကူညီ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀နှစ်နှင့်အထက်	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၁၀	၁၀	၂၀
မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၆	၄	၁၀
		အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်		
အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ		၁၀	
မုဆိုးဖို / တစ်ခုလပ်	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ		-	
ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသူ		၁၅	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ သားသမီးများ အိမ်ထောင်ခွဲသောကြောင့် ၆၀ အထက်မှာ ကိုယ်ပိုင်ရပ်တည်ရသည်။

၂။ မသန်စွမ်းသူများကို မိသားစုများက စောင့်ရှောက်ကြသည်။

၃။ ထိုင်းနိုင်ငံသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူ ၁၅ ဦးရှိသည်။

၁.၅.၃ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
စီးပွားရေး			
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	မြင့်	နေ့စားလုပ်သား-ဆင်းရဲဦးရေများသည်။
၂	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ)	လတ်	မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုနည်းသည်။ ဧက ၃၀၀ ခန့်သာ စိုက်နိုင်သည်။

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
ကျန်းမာရေး			
၃	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	
၄	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	တစ်ဦး-နှစ်ဦးသာဖြစ်သည်။
၅	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှု ရောဂါ		
လူမှုရေး			
၆	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မရှိ	
၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မရှိ	
၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲစသည်	မရှိ	
ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်			
၉	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်	၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် တကြိမ်သာဖြစ်ဖူးသည်။
၁၀	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့်	ရာသီဥတုမမှန် သုံးနှစ်ဆက်တိုက် မိုးခေါင်ခဲ့သည်။
၁၁	မုန်တိုင်း	နိမ့်	
၁၂	ငလျင်	နိမ့်	
၁၃	မီးဘေး	နိမ့်	ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထနည်းသည်။
၁၄	ဆားငံရေဝင်မြေ	-	
၁၅	မြေပြိုခြင်း၊မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	လတ်	စပါးသီးနှံ တစ်မျိုးတည်းကိုသာစိုက်ပျိုးသော ကြောင့် မြေဆီလွှာပျက်စီးမှုရှိသည်။
၁၆	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်	အစားထိုးပြန်စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိ။
၁၇	အခြား		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာတွင် ဝမ်းစာမဖူလုံခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ နှင့်သစ်တောပြုန်းတီးခြင်းတို့သည် ထိခိုက်လွယ်မှု မြင့်သည်။

၂။ အများစုမှာ ရွှေပြောင်းတောင်ယာစနစ်ဖြင့် အသက်မွေးမြူကြသောကြောင့် တဖြည်းဖြည်း မြေဆီသြဇာ ခမ်းခြောက်ခြင်း နှင့် သီးနှံအထွက်နှုန်း အလွန်နည်းသဖြင့် အများစုမှာ ဝမ်းစာဖူလုံမှု မရှိကြပါ။

၁.၅.၄ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	မြင့်	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းသည်။
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	မြင့်	အကြွေးတင်သည်။အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းနည်းသည်။
၃	မြေယာမဲ့၊ဆင်းရဲသားတောင်သူ	လတ်	အလုပ်အခွင့်အလမ်းနည်းသည်။
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာကျရောက်နိုင်သောအိမ်ထောင်စု/ကူးစက်ရောဂါထူပြောသောဒေသ	နိမ့်	အိမ်ခြေ ၂၀ ကို ရေလွှမ်းသည်။
၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေလူထု	-	
၆	မတော်မဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident)	မြင့်	ကားလမ်းဘေးဖြစ်သဖြင့် ယာဉ်တိုက်မှုမကြာခဏဖြစ်တတ်သည်။
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မရှိ။	
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	နိမ့်	အိမ်ခြေ ၂၀ ခန့် ရှိသည်။
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	မြင့်	သူခိုး-ရေမြုပ် -ရေခန်းသည်။
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	လတ်	အလုပ်အခွင့်လမ်းနည်း၊ ဝင်ငွေနည်းသည်။
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မရှိ။	
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာ	မရှိ။	
၁၃	နယ်စပ်ဒေသ	နိမ့်	ထင်းရှိုရေးအတွက်သာအဖြစ်များသည်။
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	မရှိ။	
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မရှိ။	
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မရှိ။	
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	မရှိ။	
၁၈	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	လတ်	လုပ်အားခအပြည့်မရကြပါ။ အနိုင်ကျင့်ခံကြရသည်။

၁၉	ကားသမား	မရှိ။
၂၀	အခြား	မရှိ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ၊ မြေယာမဲ့များ၊ ဆင်းရဲသား တောင်သူများ၊ ကျဗန်းများ သည် ပုံမှန်အလုပ်နှင့် ပုံမှန်ဝင်ငွေမရကြသောကြောင့် ထိခိုက်လွယ်ဆုံးမိသားစု၊ အုပ်စုများ ဖြစ်သည်။

၂။ ရွှေပြောင်းလုပ်သားများသည်လည်း ထိခိုက်လွယ်မှု ခံစားရခြင်း အသင့်အတင့်ရှိသည်။

၃။ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကြောင့် လယ်စိုက်ဧက လျော့သွားလျှင် ကျဗန်းလက်လုပ်လက်စား များ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းသည်။ စားဝတ်နေရေးခက်ခဲသည်။

၄။ လူငယ်များ အတတ်ပညာ အားနည်း၊ အလုပ်အကိုင်နည်း၊ မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများမှာ ရေလွှမ်းမိုးမှုများ ကြုံတွေ့ရသည်။

၂။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ

၂.၁ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

၂.၁.၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထု အခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်များစွာ အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ လက်ရှိရင်ဆိုင်နေရသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အခြားစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ပြဿနာများကို ပူးပေါင်းဖော်ထုတ်ပြီး၊ ကျေးရွာတွင်ရှိသော အရင်းအမြစ်များ၊ အခွင့်အလမ်းများကို ဖော်ထုတ်ကာ အကျိုးရှိစွာအသုံးချပြီး၊ သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် အစီအစဉ်ကျသော မူဝါဒချိတ်ဆက်မှုများ လုပ်ဆောင်သွားနိုင်ပါမည်။

ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထု အခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုး အစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ ကျား	မ	ပေါင်း	လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင် ဖွဲ့စည်း သူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင် နိုင်မှု(၆/၇/၈)
၁	ကျေးရွာအုပ် ချုပ်ရေးအဖွဲ့	၂-၃	၉	-	၉	အထွေ ထွေအုပ် ချုပ်ရေး	၅	၆
၂	ရပ်မိရပ်ဖ အဖွဲ့	၂	၃	-	၃	လူမှုရေး	၄	၆
၃	မီးလင်းရေး	၁	၁၃	-	၁၃	ကျေးရွာ	၄	၆

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုး အစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ ကျား	မ	ပေါင်း	လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင် ဖွဲ့စည်း သူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင် နိုင်မှု(၆/၇/၈)
	ကော်မတီ					မီးလင်း ရေး		
၄	ဖွံ့ဖြိုးမိန်း ကော်မတီ	၁-၂	၉	-	၉	ဖွံ့ဖြိုးရေး	၄	၆
၅	ကျန်းမာရေး ကော်မတီ	၂	၄	၃	၇	ကျန်းမာ ရေး	၄	၇
၆	ကျောင်း ကော်မတီ	၂	၇	၆	၁၃	ပညာရေး	၄	၆
၇	သဘာဝဘေး လျော့ချရေး ကော်မတီ	၁	၇	-	၇	မီးဘေး လျော့	၅	၆
၈	ဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ World vision	၁	၁၂	၁	၁၃	ဖွံ့ဖြိုးရေး	၅	၇
၉	မူကြို ကော်မတီ	၂	၈	၇	၁၅	ပညာရေး	၄	၆
၁၀	ကလေးသူ ငယ်စောင့် ရှောက်ရေး နှင့်လူကုန်ကူ မှုကာကွယ် တားဆီးအဖွဲ့	၂	၇	၄	၁၁	လူကုန် ကူးကာ ကွယ်ရေး	၅	၆
၁၁	မိဘဆရာ အသင်း	၂	၈	၇	၁၅	ပညာရေး	၄	၆
၁၂	ဘာသာရေး ကော်မတီ	၃	၅		၅	ဘာသာ ရေး	၄	၆
၁၃	ကယန်းယဉ် ကျေးမှုရိုးရာ ဗုံပလွေအဖွဲ့	၃	၅	၂	၇	ယဉ် ကျေးမှု	၄	၆
၁၄	သံသာအာ နာအသင်း (မိခင်)	၃		၇	၇	ဘာသာ ရေး	၄	၆

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု(၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁၅	လူငယ်မောင်မယ်အသင်း (ကက်သလစ်)	၃	၅	၄	၉	ဘာသာရေး	၄	၆
၁၆	သမီးပျိုအသင်း	၃		၇	၇	ဘာသာရေး	၄	၆
၁၇	ကက်သလစ်အက်ရှင်အသင်း (ဖခင်)	၃	၇		၇	ဘာသာရေး	၄	၆
၁၈	ကလေးသူငယ်အသင်း (ဘာသာရေး)	၃	၃	၂	၅	ဘာသာရေး	၄	၆
၁၉	မိသားစုဝင်ငွေတိုး	၃	၅	၂	၇	ဖွံ့ဖြိုးရေး	၄	၆

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်
(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့
(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်
(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း
(၇) သင့်
(၈) ညံ့ (အားနည်း)

ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့များ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာမှာ ငယ်သော်လည်း အဖွဲ့အစည်းပေါင်း ၁၉ ဖွဲ့ရှိသည်။

၂။ ၎င်းအဖွဲ့ ၁၉ ဖွဲ့အနက် ၁၅ ဖွဲ့သည် ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် မိမိတို့ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်အရ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့များဖြစ်သဖြင့် ပြင်ပမှ လာရောက်ဖွဲ့ပေးသော အဖွဲ့များထက် ပိုမိုတောင့်တင်းပြီး လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှု၊ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု၊ ဦးဆောင်မှု၊ စည်းရုံးမှု၊ အဖွဲ့ဝင်များ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု၊ ရေရှည်တည်တံ့မှု ပိုမိုကောင်းမွန်သည်။

၃။ ကျေးရွာတွင် ကျန်အဖွဲ့ (၄) ဖွဲ့ရှိပြီး အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ ဦးဆောင်ဖွဲ့ပေးပြီး ရပ်ရွာလူထု၏ သဘောတူညီမှုဖြင့် ဖွဲ့ထားခြင်းဖြစ်သည်။

၄။ ကျေးရွာရှိ ဖွံ့ဖြိုးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရာတွင် အမျိုးသမီးနှင့် လူငယ်ပါဝင်မှု အားနည်းနေအဖွဲ့များ စုစည်းမှုမရှိပဲ သီးခြားစီရပ်တည်နေကြသည်။

၂.၁.၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁	World Vision	၂	စိုက်ပျိုး-မွေးမြူ-ကျန်းမာရေး ပညာရေး-စာကြည့်တိုက်
၂	(ကြက်ခြေနီ+ရန်ကုန်ကရင်နှစ်ခြင်း +လူမှုဝန်ထမ်း)	၂	၁၈ နှစ်အထက်လူငယ်ကာကွယ်စောင့် ရှောက်ရေးနှင့်လူကုန်ကူးမှုကာကွယ် တား ဆီးခြင်း
၃	မြို့နယ်ဗုံပလွေအဖွဲ့	၂	လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အားကစား၊ ဘာသာရေး။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးရွာနှင့် အဆက်အသွယ် ပြုနေသော ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျေးရွာသူ/သားများသည် အစိုးရဌာနအချို့နှင့် အစိုးရမဟုတ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုရှိသည်။

၂။ ကြက်ခြေနီ ရန်ကုန်နှစ်ခြင်းခရစ်ယန်အဖွဲ့မှ ကျန်းမာရေးနှင့် လူငယ်များ ကာကွယ်စောင့် ရှောက်ခြင်း၊ လူကုန်ကူးကာကွယ်တားဆီခြင်းအတွက် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိ သည်။

၂.၂ စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

၂.၂.၁ သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

၂.၂.၁.၁ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၃၂	၁၃.၈%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ဧကအောက်(၁ဟတ်တာထိ)	၅၉	၂၅.၄%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ဧကမှ ၅ ဧကထိ(၂ ဟတ်တာထိ)	၅၇	၂၄.၆%	တောင်သူငယ်
၄	၅ဧကမှ၁၂.၅ဧကကြား (၅ဟတ်တာထိ)	၇၄	၃၁.၉%	အလယ်အလတ်စားတောင်သူ
၅	၁၂.၅ဧကအထက် (၅ဟတ်တာနှင့် အထက်)	၁၀	၄.၃%	တောင်သူကြီး
	ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း	**၂၃၂**	**၁၀၀ %**	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဥစ္စာအဆင့် ၃ နှင့် ၄ တွင်ရှိသော မိသားစုများမှာမြေယာမဲ့နှင့် ၅ ဧကအောက်တောင်သူငယ် များဖြစ်ပြီး ၁၄၈ ဦး (၆၃.၈%) ခန့်ရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင်၄င်း၊ လက်သမား ပန်းရံ ကျဗန်းနေ့စားအဖြစ် လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြသည်။

၂။ ၈၄ အိမ်ထောင်စု (၃၆.၂%) သာလျှင် လယ်နှင့်ယာကို ၅ ဧကအထက်ပိုင်ဆိုင်လုပ်ကိုင်ကြပြီး ၆ လအထက် ဝမ်းစာဖူလုံကြ သည်။

၃။ ပြေလည်နှင့် အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိသူများသာ လယ်မြေနှင့် စိုက်ပျိုးရေးသုံး စက်ကိရိယာ များကို ပိုင်ဆိုင်ပြီး ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိသည်။

၂.၂.၁.၂ အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု(တနှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက်)
၁	ဆည်မြောင်း	အစိုးရ	၃၀၀ ဧကခန့်	ရာသီအလိုက်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ လယ်ဧက ၁၀၄၂ ဧက ရှိရာ မိုးရာသီတွင် မိုးဖြဲဆည်မှ ဆည်ရေသွင်းကာ စပါး စိုက်ပြီး ၃၀၀ ဧကခန့်မှမိုးကောင်း လျှင် ၄၀၀ ဧက အထိသာ ရေလုံလောက်သည်။ ကျန်လယ်ဧကများမှာ ဆည်ရေ မရပါ ။ မိုးရေကိုသာ အားကိုးကြရသည်။

၂။ နွေပိုင်းတွင် ဆည်ရေနီးသော လယ် ဧက ၁၀၀ ခန့်သာ စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။

၂.၂.၁.၃ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်မှု			သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ	သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
			အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ				
စပါး	၁၀၄၂	တင်း	၄၀	၁၆၀	၁၀၀	ဇူလိုင်ဒီဇင်ဘာ	မြင့်	လတ်	ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်မှုဆိုးဝါး

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ လယ်စပါး တစ်မျိုတည်းကိုသာ အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပြီး ဆည်ရေသောက်နှင့် ဆည်ရေမရရှိသော နေရာများတွင် မိုးရေကိုအားကိုးစိုက်ပျိုးရသောကြောင့် အထွက်နှုန်းနည်းသည်။

၂။ စပါးကိုသာ ဆက်တိုက်စိုက်သောကြောင့်လည်း ဆစ်ပိုး၊ နီတို စသော ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်မှု လွန်စွာဆိုးဝါးသည်။

၂.၂.၁.၄ လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၅) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ရွာပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
ထွန်စက်	၆		၂.၆ % သာပိုင်ဆိုင်ပြီး လုံလောက်မှု မရှိ -တောင်သူငယ်များ ငှားရမ်းသုံးစွဲကြသည်။ စရိတ်ကြီးသည်။
ရိတ်သိမ်းစက်	-		
လက်တွန်းထွန်စက်	၁၄၁		၆၀ % ကျော်ပိုင်ဆိုင်သော်လည်း လယ်ဧက များ၍ စိုက်ချိန်တွင် ငှားရမ်းမှု ကြန့်ကြာ၍ စိုက်ချိန်နောက်ကျသည်။
ခြွေလှေ့စက်	၂၆		သီးနှံရိတ်ချိန်တွင် လယ်ဧကများလျှင် စောင့်ဆိုင်းရ၍ လေလွင့်မှုရှိသည်။
ရေစုပ်စက်	၁၅		ဆည်မြောင်းမှရေတင်ကြသည်။ ၆.၅ % ခန့်သာရှိသည်။ ငှားရမ်းအသုံးပြုကြသည်။
ခြေနင်းရေတင်စက်	-		
မျိုးစေ့ချစက်	-		
မြက်ရိတ်စက်	၂	-	တောင်သူကြီးများသာအသုံးပြုကြသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ တောင်သူငယ်များသည် လက်တွန်းထွန်စက်နှင့် ခြွေလှေ့စက် ငှားရမ်းအသုံးပြုရသည်။ လိုအပ်ချိန်တွင် ငှါးမရ ကြပါ။ ရေစုပ်စက် မှာလည်း အချိန်မီငှားမရ၊ လုံလောက်မှုမရှိသောကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်းနည်းသည်။

၂။ ရေစုပ်စက်ငှား ၁ နာရီ - ၁၅၀၀ ကျပ်၊ ၁ဧက ကုန်ကျစရိတ် ၁ဧက ကုန်ကျစရိတ် ရေစုပ်စက် ငှားခ ၄၀၀၀၀ ကျပ် နီးပါးကုန်ကျသည်။

၃။ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ မလုံလောက်ခြင်းနှင့် ငှါးရမ်းခ ကြီးမြင့်မှုကြောင့် တောင်သူငယ်များသည် အချိန်မီ မစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်း လျော့နည်းကြသည်။

၂.၂.၁.၅ သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီ ၊သြဇာ)	ရှိ	ရေရရှိပါက စိုက်ပျိုးမြေအပြည့်အဝအသုံးချနိုင်
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ	မိုးဇြဲဆည်မှ ရေရရှိ
သဘာဝမြေဆွေး၊ သြဂဲနစ်	မရှိ	နည်းပညာရှိ -လုပ်ဆောင်သုံးစွဲမှုအားနည်း
သြဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေး	မရှိ	အသိပညာနှင့် ဗဟုသုတ အားနည်း
ချေးငွေရရှိမှု	မရှိ	စိုက်ဘဏ်မှ ချေးယူမှုမရှိ-ချေးငွေအဖွဲ့မရှိ
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ရှိ	မိုးဇြဲဈေးတွင် လိုသလောက်ရနိုင်
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	ရှိ	စိုက်ပျိုရေးဌာနမှ အသိပညာပေး-ကျေးရွာမှရ
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	ရှိ	ရွာတွင်း ? မိုးဇြဲ နှင့် လွိုင်ကော်ဈေးသို့သွားနိုင်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ စိုက်ဘဏ်မှ ချေးငွေကာလ နှင့် စိုက်ချိန်မှီ မရသောကြောင့် ချေးယူမှုမရှိကြပါ။

၂။ သင့်တော်သောအတိုးနှုန်း၊ တောင်သူများနှင့် သင့်တော်သော ငွေချေးစနစ်၊ လုံလောက်သော ဆည်ရေ၊ လုံလောက်သော လယ်ယာသုံးကိရိယာများ ရှိပါက သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးတက်နိုင်ပါသည်။

၃။ ကျေးရွာတွင် မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများထံမှ ငွေချေးပါက အတိုး (၅–၁၀) ကျပ်တိုးဖြစ်ပြီး လိုသလောက် အချိန်မရွေး မရနိုင်ပါ။ အပေါင်ခံပစ္စည်း မလိုပါ။

၄။ ကျေးရွာအတွင်း ချောင်လည်သူများထံမှ ငွေချေးပါက ပြန်ဆပ်ချိန် သတ်မှတ်မှုမရှိ။ အတိုးနှုန်း (၁၀%)၊ လိုသလောက် မရနိုင်ပါ။အပေါင်ခံဆိုင်တွင် ငွေချေးပါက ချေးငွေကာလ (၃) လ၊ (၂%) အတိုး၊ ရွှေအပေါင်ခံပစ္စည်းလိုသည်။

၅။ မြေဆီလွှာပြုပြင် ထိန်းသိမ်းနည်း၊ သဘာဝမြေဩဇာနှင့် ပိုးသတ်ဆေးသုံးဆွဲနည်းများကို ကုမ္ပဏီများမှ ဟောပြောပွဲများ လာရောက်ပို့ချပေးသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေးကို စနစ်တကျ သင်ကြားပေးမှုမရှိ။

၂.၂.၁.၆ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေယာအသုံးချနိုင်မှု	ရှိ	မိုးခေါင်၊ ဆည်ရေမရပါက ၈က ပြည့် စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။
ငွေကြေးအရင်းအနှီး လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	စိုက်ဘဏ်မှ ငွေချေးစနစ်မရှိသောကြောင့် အတိုးများများနှင့် ငွေချေးရသည်။
သွင်းအားစုတတ်နိုင်မှု	ရှိ	ငွေကြေးမတတ်နိုင်သောကြောင့် အချိန်မီမထည့်နိုင်၊ လုံလောက်

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
		စွာ အသုံးမပြုနိုင်ပါ။
ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှု	ရှိ	ရေရရှိပါက တချိန်တည်းစိုက်သောကြောင့် လုပ်သားရှားသည်။
ဆည်မြောင်းရေရရှိမှု	ရှိ	အလှည့်ကျရေပေးစနစ်ကြောင့် ရေရမှုမလုံလောက်ပါ။
မိုးရေမလုံလောက်မှု	ရှိ	နှစ်စဉ်မိုးခေါင်မှုများသည်။
စိုက်ပျိုးရေသွင်းအားစုများ အချိန်မှီအသုံးပြုနိုင်မှု	ရှိ	ငွေကြေးမတတ်နိုင်သောကြောင့်အချိန်မီအသုံးမပြုနိုင်ပါ။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါ	ရှိ	စပါးတမျိုးတည်းကိုသာစိုက်သောကြောင့် ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်မှု ဆိုးဝါးပြီး ပိုးမွှားများ ဆေးဒဏ်ခံနိုင်ရည်ရှိလာသည်။
နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	ရှိ	မြန်မာ့စိုက်ပျိုရေးနှင့် ဆေးကုမ္ပဏီအချို့မှ ပညာပေးသော်လည်း ထိရောက်မှုအားနည်းသည်။ လက်တွေ့နှိမ်နင်းနိုင်ခြင်းမရှိပါ။
ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	မိုးဗြဲနှင့် ၁ မိုင်ခန့်သာ ဝေးပြီး အချိန်မရွေးသွားရောက်ရောင်းဝယ်နိုင် သည်။
အစိုးရမူဝါဒနှင့် အစီအစဉ်		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ စိုက်ဧရိယာ တိုးချဲ့နိုင်ခြင်းမရှိပါ။ လက်ရှိမြေမှာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။

၂။ မိုးစပါးတမျိုးတည်းကိုသာ စိုက်ပျိုးကြပြီး မိုးခေါင်၊ မိုးနောက်ကျပြီး ဆည်ရေမရပါက အချိန်မီ စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း မရှိပါ။

၃။ ချေးငွေလည်း လက်လှမ်းမှီခြင်းမရှိသောကြောင့် လိုအပ်သောသွင်းအားစုများကို အချိန်မီ အသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိ။ အလုံအလောက်လည်း အသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိပါ။

၄။ ဖျက်ပိုးရောဂါများ ပြင်းထန်ဆိုးရွားစွာကျရောက်မှုရှိပြီး ထိရောက်စွာ နှိမ်နှင်းနိုင်ခြင်း မရှိပါ။ ဆေးဆိုင်နှင့် ကုမ္ပဏီများမှ ညွှန်းပေးသော်လည်း နည်းပညာလုံလောက်မှု မရှိသေးပါ။

၅။ စိုက်ပျိုးချိန်တွင် အချိန်လုစိုက်ပျိုးရသောကြောင့် လုပ်အားရှားပါးပြီး စက်ကိရိယာ လုံလောက်မှုမရှိပါ။

၂.၂.၂ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်း

၂.၂.၂.၁ မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေးနွားမြင်း	၂၀	ခိုင်းနွားအဖြစ်မွေးမြူ (၁၁၀ ကောင်)

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
ကျွဲ	၁	၂ ကောင်
ဝက်	၇၉	၁၁၁ ကောင်ရှိ - ဂက်တုတ်ကွေးကြောင့် မွေးသူနည်းသည်။
ကြက်	၁၀၃	၅၁၄ ကောင်ရှိ - ကြက်ရောဂါကြောင့် မွေးသူနည်းသည်။
ဘဲ	၃	၅ ကောင်ရှိ
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်	၃	၃ ကန်ရှိသည်။ ငါးမွေးမြူရေးအပိုင်းတွင် နည်းပညာအားနည်းသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူ ၁၄၂အိမ် (၆၁.၂ %) ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးတွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူ ၁၂၃ အိမ် ၅၃ % နှင့် မွေးမြူရေးသီးသန့် (၁၉ အိမ် - ၈.၂ %)ရှိသည်။

၂။ မွေးမြူရေးကို စီးပွားဖြစ်မွေးမြူလေ့ မရှိကြပါ။ အကြောင်းမှာ ဈေးကွက်အတွက် လွတ်လပ်စွာ ရောင်းချခွင့် လိုင်စင်မရှိခြင်း၊ လိုင်စင်ရရန်ခက်ခဲခြင်းနှင့် လိုင်စင်ရှိသူများ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်ခံရခြင်း၊ နှစ်စဉ်ကျရောက်သော ရောဂါများကို ကာကွယ်နိုင်ခြင်းမရှိ၊

၃။ အစိုးရဌာနနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု လက်လှမ်းမမီနိုင်သဖြင့် မွေးမြူရေး တောင်သူများ အမြတ်အစွန်းနည်းသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ လက်ရှိခိုင်းနွားမှာလည်း လုံလောက်မှု မရှိကြပါ။

၂.၂.၂.၂ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စားကျက်မြေ	ရွာပတ်ဝန်းကျင်တွင် လယ်များဖြင့်သာရှိ၍ စားကျက်မြေသီးသန့် မရှိပါ။
ရေရရှိမှု	တွင်းရေ၊ မိုးရေ နှင့် ဆည်မြောင်းရေများရှိသည်။
တိရိစ္ဆာန်မျိုး	ရွာနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသတွင် လွယ်ကူစွာ ရရှိနိုင်သည်။
ချေးငွေ	ငွေချေးအဖွဲ့အစည်းမရှိပါ။ ငွေတိုးပေးသူများထံမှ ချေးယူကြရသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ရွာနှင့် ပြင်ပမှရရှိသည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	တိမွေးကု သင်တန်းသားရှိသည်။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ရွာအတွင်းနှင့် မိုးဗြဲဈေးသို့သွားရောက် ရောင်းကြသည်။
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာရှိမှု	ကြက်ဂက်မွေးမြူရန်အတွက် နေရာအလုံအလောက်ရှိသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျေးရွာနှင့်လယ်ပတ်ဝန်းကျင်တွင်လွတ်ကျောင်းနိုင်ပြီး လယ်စပါးမှ ရရှိသော ကောက်ရိုးများနှင့် အစာစိမ်းများ ပေါများသည်။ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူရန်အိမ်ခြံဝင်းရှိသည်။ စားကျက်မြေ သီးသန့်မရှိသော်လည်း လွတ်ကျောင်းရန် နေရာများရှိပါသည်။ ကောက်ရိုးများလည်း အလွန်ပေါပါ သည်။

၂။ မွေးမြူရေးသီးသန့် ချေးငွေမရှိသောကြောင့် အရင်းအနှီး လုံလောက်မှုမရှိ။

၃။ ဈေးကွက်နှင့် နီးသည်။ ဈေးကွက်ကောင်းပြီး အလုံအလောက်ရှိသည်။ တိမ်မွေကုသင်တန်းများလည်းရှိသည်။

၄။ သွင်းအားစုနှင့် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုလည်း အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။

၂.၂.၂.၃ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေလက်လှမ်းမှီမှု	မွေးမြူရေး သီးသန့် ချေးငွေ မရှိကြပါ။ ငွေချေးရာတွင် ရွာအတွင်းမှ အတိုးကြီးဖြင့် ချေးယူရသည်။
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ကြက်နာကျ - ဂက်တုတ်ကွေး ရောဂါများ ကာကွယ်ကုသနိုင်ခြင်းမရှိသောကြောင့် ဆုံးရှုံးမှုများသည်။ ထို့ကြောင့် မွေးမြူသူလျော့နည်းလာသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	အရင်းအနှီးမရှိသောကြောင့် သွင်းအားစုများဖြစ်သော အစာ၊ ဆေးဝါးတို့ကို အချိန်မီနှင့် အလုံအလောက် သုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိကြပါ။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	တိကုဋ္ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းသည်။ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု မရကြပါ။ ဗဟုသုတ နည်းပါးသည်။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုဈေးကွက်	လိုင်စင်ရှိသူများ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်မှုကို ခံရသည်။
မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဆိုင်ရာဗဟု သုတ	တိကုဋ္ဌာနမှ လာရောက်မှုမရှိ- ရောဂါကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း အလေ့အထနည်း။
စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လိုင်စင်လက်လှမ်းမှီမှု	ရွာအတွင်း သားသတ်လိုင်စင်ရရှိရန် ခက်ခဲမှုကြောင့် လွတ်လပ်စွာ သားသတ်ရောင်းခွင့်မရကြပါ။
မျိုးကောင်းမျိုးသန့်	မျိုးကောင်းသန့် ဝယ်ယူရန် အရင်းအနှီး မတတ်နိုင်ကြပါ။

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန် ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ငါးဖမ်းခွင့် လက်လှမ်းမှီမှု	
ငါးဖမ်းခွင့် ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှု အရင်းအနှီးလက်လှမ်းမှီမှု အခြား	ငွေချေးစနစ်လုံးဝမရှိပါ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ မွေးမြူကုသရေးဆိုင်ရာသင်တန်းနှင့် ကာကွယ်ကုသရေးထိရောက်စွာ ဝန်ဆောင်မှုမရှိ။

၂။ တိရိစ္ဆာန်များကြိုတင်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုမရှိပါ။
စနစ်တကျမွေးမြူနည်းစနစ်လိုအပ်ပါသည်။ ဗဟုသု တ အသိပညာအတွေ့အကြုံမရှိပါ။

၃။ ဆေးကုသစရိတ်လည်းမြင့်သည်။ အစာစရိတ်မြင့်သည်။

၄။ မိမိခြံထွက် တိရိစ္ဆာန်များအား လွတ်လပ်စွာရောင်းဝယ်ခွင့်မရှိ။သားသတ်လိုင်စင်ရရန် ခက်ခဲသည်။ လိုင်စင်ရှိသူ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်မှု ခံကြရသည်။

၂.၂.၃ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းကဏ္ဍ

၂.၂.၃.၁ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း /အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစု ဝင်လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်)နှင့်ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	၈			၈ အိမ်ထောင်စုလုံးမှာရိုးရာယက္ကန်းလုပ်ငန်းကို အဓိကအသက်မွေးလုပ်ကိုင်ကြသည်။
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း /အလုပ်သမား အရေ အတွက်	မိသားစု ဝင်လုပ်အား	ရုပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်)နှင့်ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	၄			ပန်းရံခေါင်းဆောင် ၁ ဦး၊ လက်သမား ၃ ဦး။
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး			၂	လတ် (ဆိုင်ကယ်ပြင်ဆိုင် ၂ ဆိုင်)
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)				
၇	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး			၆	အိမ်ဈေးဆိုင် ၂ ဆိုင်။ ခေါင်းရွက် ဗျတ်ထိုးဈေးသည် ၄ ဦး။
၈	ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း				
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့်ဆက်သွယ်ရေး			၂	ဘတ်စ်ကား ၂ စင်း။
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း)				
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှား ရမ်းခြင်းနှင့်ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ				
၁၂	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
၁၃	ပညာရေး			၄	ကျောင်းဆရာများ ဖြစ်သည်။
၁၄	ကျန်းမာရေး				
၁၅	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				
၁၆	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါ			၅	စိုက်ပျိုးရေးပွဲစား၅ ဦး လုပ်သည်။

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း /အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစု ဝင်လုပ်အား	ရုပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်)နှင့်ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	လုပ်ငန်းများမှအပ)				
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင်လုပ်ကိုင်သူများ				
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူဦးရေ				

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ မြေယာမဲ့ကျဇန်းသမားများမှာ ၃၂ အိမ့်ရှိပြီး အလုပ်နှင့် ဝင်ငွေပုံမှန်မရှိကြပါ။

၂။ ကျဇန်းနှင့် တောင်သူငယ်များအတွက် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် နေ့စားလုပ်ခြင်းသည်၊ အဓိက လုပ်ငန်းဖြစ်သော်လည်း မွေးမြူရေးနှင့် အခြားလုပ်ငန်းများကို တွဲဖက်လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် စားဝတ်နေရေးကို ဖြေရှင်းကြသည်။

၃။ လယ်ယာစိုက်ချိန် ရိတ်ချိန်တွင် အလုပ်ပေါပြီး ကျန်အချိန်များ အလုပ်ခက်ခဲသည်။ အကြွေးယူ (သို့မဟုတ်) လုပ်အား ကြိုရောင်းခြင်း စားဝတ်နေရေးကိုဖြေရှင်းရသည်။

၄။ မြေယာမဲ့အချို့မှာ ပန်းရံ၊ ရိုးရာယက္ကန်းလုပ်ငန်း၊ ဈေးရောင်း လုပ်ငန်းများဖြင့် အသက်မွေးကြသည်။

၂.၂.၃.၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

အခွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
ရိုးရာယက္ကန်းလုပ်ငန်း ကျွမ်းကျင်ကြသည်။ လက်ရှိ ယက်လုပ်နေကြသည်။	အရင်းအနှီးမရှိသောကြောင့် နေ့စား၊ လစားအဖြစ်သာ လုပ်ကိုင်နေကြရသည်။
ကိုယ်ပိုင်စမ်းရည်ရှိသည်။ အိမ်တွင်းမှု လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန် လျှပ်စစ်မီးရရှိသည်။	အသက်မွေးပညာ ကျွမ်းကျင်မှု နည်းသည်။
ဈေးကွက်ရှိ (ဝန်ဆောင်မှု-ဆက်သွယ်ရေး)	အလုပ်အကိုင် အခွင့်လမ်းမရှိ၊ အခွင့်အလမ်းနည်းသည်။

အခွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ကောင်း (မိုးဗြဲ - လွိုင်ကော်)	အရင်းအနှီး ငွေကြေး မရှိ။
လူငယ်နှင့် အမျိုးသမီးများစွာရှိသည်။	နည်းပညာနှင့် ဗဟုသုတနည်းသည်။ ပညာတတ် နည်းသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျပန်းမြေယာမဲ့များအတွက် ချေးငွေလက်လှမ်းမမီနိုင်ခြင်း။ အရင်းအနှီးမရှိခြင်း။

၂။ အသက်မွေးဝမ်း အတတ်ပညာကျွမ်းကျင်မှု နည်းခြင်း။

၃။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်း၊ ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်မရှိခြင်း၊ အချိတ်အဆက်၊ အဆက်အသွယ် နည်းပါးခြင်း။

၄။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရပ်များ တတ်မြောက်ပါက ကျေးရွာတွင် ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများလာမည်။

၅။ လျှပ်စစ်မီးရရှိသောကြောင့် အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းများ၊ ရိုးရာယက်ကန်း လုပ်ကိုင်သူများရှိနေပြီး ငွေကြေးအရင်းအနှီးရှိပါက တိုးတက်နိုင်သည်။

၂.၃ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်

ဇယား (၂၃) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	မိုးဗြဲဈေး ၁ .၆ ကီလိုမီတာ	လွိုက်ကော်ဈေး ၂၀ ကီလိုမီတာ
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းနှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	အဝေးပြေးလမ်းမ - ကတရာလမ်း	အောင်ပန်း လွိုက်ကော် ကတ္တရာလမ်း၊ယဉ်မျိုးစုံအချိန်မရွေး၊ရာသီမရွေးသွားလာနိုင်သည်။
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့်ဝန်ဆောင်ပေးနိုင်မှု	သီးနှံ၊ ကုန်မျိုးစုံနှင့် ပွဲရုံ	ကုန်မျိုးစုံ
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦနှင့်ဝန်ဆောင်မှု	၅ ရက်ဈေး - သွပ်မိုး-ပျဉ်ခင်း-တန်းလျား	ကောင်မွန်လုံလောက်သည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ စပါး၊ ပြောင်းဖူးနှင့် ပဲမျိုးစုံကို ပွဲစား၊ ကုန်သည်များမှ ကျေးရွာသို့လာရောက်ဝယ်ယူကြသည်။ ဈေးကောင်းရရန် လွိုက်ကော်မြို့သို့လည်း သွားရောက်ရောင်းချကြသည်။

၂.၄ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်) ပုဂ္ဂလိကဘဏ် ပုဂ္ဂလိကအသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ					
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ငွေချေးအစီအစဉ်	မွေးမြူရေး	အကန့်အသတ်မရှိ။	၃%	-	အဖွဲ့ဝင်ပဲ ချေးပေး
ငွေချေးပေးသူ	ငွေ-ကုန်ပစည်းစိုက်-မွေး-ပညာရေး-ဝန်စာ-လူမှုရေး	လယ်စပါးပေါ်ချိန်။	၅%	ချေးငွေများပါက လိုအပ်သည်။ နည်းပါကမလိုပါ။	လိုအပ်ချိန်မရ
အပေါင်ဆိုင်	ငွေ	၆လ	၁၀%	မြေယာအိုးအိမ်	ပိုင်ဆိုင်မှုမရှိလျှင်မချေး
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ငွေ၊ကုန်ပစည်းစိုက်-မွေး-ပညာရေး-ဝန်းစာ-လူမှုရေး	အကန့်သတ်မရှိ	၈%		လိုသလောက်မရ

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေမရှိ။ သီးနှံများစိုက်ပျိုးချိန်တွင် မိတ်ဆွေများထံမှ အတိုး(၁၀%) ဖြင့် ငွေချေးရပြီးသည်။

၂။ ဝေါလ်ဗီးရှင်း၏ အကူအညီဖြင့် ကြက်သွန်စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့၊ နွားမွေးမြူရေးအဖွဲ့များရှိပြီး အဖွဲ့ဝင်သူအနည်းငယ် သာ ငွေချေးခွင့် ရကြသည်။

၃။ ရွာအတွင်းငွေတိုးချေးသူ ၅ ဦးရှိပြီး အာမခံသူရှိမှသာ ငွေချေးယူနိုင်သည်။

၄။ မိုဗြဲရှိ အပေါင်ဆိုင်၊ ပွဲစား၊ ပွဲရုံ စသည်တို့မှငွေချေးငှားပါက အပေါင်ခံပစ္စည်းရှိမှသာ ငွေချေးနိုင်ကြသည်။

၂.၅ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်း အပါအဝင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

၂.၅.၁ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာကြွယ်ဝမှု	များ	မြေသြဇာ အသင့်အတင့်ကောင်းသည်။ သဘာဝမြေသြဇာသုံးစွဲမှု နည်းသည်။ ဓာတုဆေးဝါးသုံးစွဲမှုများသည်။
အပင်မျိုးစိတ်များ	များ	ပြန်လည်စိုက်ပျိုးခြင်း ထိန်းသိမ်းခြင်းမရှိ။ ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုများသည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	များ	ဆေးယဉ်ပါးပြီး ထိရောက်သော ပိုးမွှားရောဂါ ကာကွယ်မှုမရှိ။ ဘက်စုံပိုးမွှားကာကွယ်မှု မရှိသေးပါ။
ရေအရင်းအမြစ်	များ	ဆည်မြောင်းရေရှိ သို့သော် ရေစနစ် တကျသုံးစွဲမှု အားနည်းသည်။
ငါးမျိုးကွဲများ	များ	ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းမှုမရှိ။
အခြားတိရိစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	များ	ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုမရှိ၊ စားသုံးမှုများသည်။
စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှု	များ	စနစ်တကျစွန့်ပစ်မှုမရှိ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု များစွာအားနည်းပြီး ရှားပါးမှု ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည်။

၂။ ငါးမျိုးများနှင့် အခြားတိရိစ္ဆာန်များ ထိန်းသိမ်းမှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှု အားနည်းပြီး သဘာဝအရင်းအမြစ် ထိန်းသိမ်းမှု အန္တရာယ်ရှိသည်။

၃။ မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှုလည်း မရှိကြပါ။

၄။ ပိုးသတ်ဆေးဖူးခွံများကိုလည်း စနစ်တကျ စွန့်ပစ်ခြင်း မရှိသောကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းမှု နည်းလာသည်။

၅။ သစ်တောများလည်းထုတ်ယူသုံးစွဲမှုများပြီး သစ်တောပြုန်းတီးလာသဖြင့် စိမ့်စမ်းရေထွက်များလည်း တဖြည်းဖြည်းခမ်းခြောက်လာသည်။

၂.၅.၂ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ

ဇယား (၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ

အမျိုးအစား	အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင် ခြေ(နည်း/ လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျှော့ ချရေးအလေ့အကျင့်များ
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	နည်း	ရေစပ်တွင်နေထိုင်သူနည်းသည်။	မရှိ
မီးဘေး	နည်း	မီးလောင်မှုသိပ်မရှိ	မီးသတ်ကော်မတီရှိသည်။
မုန်တိုင်း	နည်း	မဖြစ်ပွားဖူးသေးပါ။	မရှိ
ငလျင်	မရှိ	မဖြစ်ပွားဖူးသေးပါ။	မရှိ
မိုးခေါင်ခြင်း	များ	၃ နှစ်ဆက် တိုက်မိုးခေါင်ခြင်း၊ မိုးမရွာခြင်းကြုံတွေ့ရသည်။	မရှိ
အအေးလှိုင်း	နည်း	အလွန်အေးမှုမကြုံရ။	မရှိ
ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားမှု	နည်း	ယာဉ်တိုက်မှုနှင့် အရက်သောက်သူများသာဖြစ်လေ့ရှိသည်။	မရှိ
တိရိစ္ဆာန်ရောဂါ ဖြစ်ပွါးမှု	လတ်	ကြက်ရောဂါ -ဝက်ရောဂါ	ကာကွယ်ခြင်းအလေ့အကျင့် မရှိ။
လူရောဂါ ဖြစ်ပွါးမှု	နည်း	ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းပြီး အရေးပေါ်ဖြစ်လျှင် မိုးဗြဲနှင့် လွှိုက်ကော်သို့ သွားရောက်ကုသကြသည်။	ပညာပေးခြင်း၊ သင်တန်းပေးခြင်းရှိသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ အခြားသဘာဝသောလျှော့ချရေးအစီအစဉ် အလေ့အထမရှိ။ဗဟုသုတနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုမရှိကြပါ။

၂။ တခါတရံ တိရိစ္ဆာန်ရောဂါများ ဆိုးဝါးစွာ ကျရောက်ဆုံးရှုံးလေ့ရှိသည်။ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း အလေ့အထမရှိ။

၂.၆ ပညာရေး

၂.၆.၁ ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	ဧနှစ်နှင့်အထက်၊ကျောင်းနေ လူဦးရေ၏ %
လုံးဝကျောင်းမနေသူများ	၂၇	၆၈	၉၅	၉.၁%
ဘာသာရေးအခြေပြုပညာရေး	၃	၁	၄	၀.၄%
မူလတန်းပြီးဆုံးမှု မရှိသည့် ဦးရေ				
မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၂၃၈	၂၄၃	၄၈၁	၄၆.၂%
အလယ်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၁၇၆	၁၀၉	၂၈၅	၂၇.၄%
အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၈၂	၅၀	၁၃၂	၁၂.၇%
တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသူများ	၇	၂၂	၂၉	၂.၈%
တက္ကသိုလ်တက်ရောက်နေသူများ	၂	၁၄	၁၆	၁.၅%
ဧ နှစ်အထက်လူဦးရေပေါင်း	**၅၃၅**	**၅၀၇**	**၁၀၄၂**	**၁၀၀%**

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ၊ စာရေးစာဖတ်တတ်သူများပြီး ဘွဲ့ရပညာတတ်သူနည်းသည်။ အကြောင်းမှာ ကျေးရွာတွင် အလယ်တန်းအထိ စာသင်ကျောင်းရှိသော်လည်း အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်ကိုမိဘများမှဆင်းရဲသောကြောင့် ကျောင်းဆက်မထားနိုင်ကြပါ။

၂.၆.၂ ကျောင်းအပ်နှုန်း

ဇယား (၂၈) ကျောင်းအပ်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ်လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၁၀၇	၁၂၅	၂၃၂	၁၅၈.၉%
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၈၄	၈၇	၁၇၁	၈၈.၆%
အထက်တန်း (၁၅-၁၆နှစ်ကြား)	၅	၁၅	၂၀	
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊သူ	၂	၁၄	၁၆	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ မူလတန်းတွင် ကျောင်းသားဦးရေမှာ ကျေးရွာကလေးဦးရေထက် ပိုများနေရခြင်းမှာ အချို့ကလေးများမှာ ၅ နှစ်ကျော်မှ ကျောင်းနေခြင်းနှင့် အလယ်တန်းကျောင်းအဆင့်ရှိသဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရွာများမှလည်း လာရောက် တက်ရောက်ကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

၂။ အသက်အရွယ်အပိုင်းအခြားအရ အလယ်တန်း ကျောင်းသားဦးရေ လျော့နည်းနေရခြင်းမှာ လည်း ကျောင်းသားများ အသက်ကြီးမှ ကျောင်းနေရခြင်းနှင့် မိဘများဆင်းရဲသောကြောင့် ကျောင်းဆက်မထားနိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ် သည်။

၃။ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဦးရေ သိသိသာသာ လျော့နည်းရခြင်းမှာ အခြားသို့ ကျောင်းထားရန်မိဘများမှဆင်းရဲသဖြင့် ကျောင်းဆက်မထားနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

၂.၆.၃ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	အလယ်တန်းကျောင်း
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ရွာတွင်း	ရွာတွင်း
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	လမ်းလျှောက်၊စက်ဘီး	လမ်းလျှောက်၊စက်ဘီး
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	၁၁၆ ×၂၄ × ၉ ပေ- သဇင်ဆောင် ၁၉၈၂ ၁၂၀ ×၂၄ × ၉ ပေ -ခွာညိုဆောင် ၁၉၉၁ ၆၀ ×၂၄ × ၁၀ ပေ- မြတ်လေးဆောင် ၂၀၀၁ ၁၂၀ × ၃၀ × ၁၀ ပေ- အင်ကြင်းဆောင် ၂၀၁၃ ၃၀ × ၁၈ × ၉ ပေ မူကြိုကျောင်း ၂၀၀၆ ၄၅ × ၁၈ × ၁၀ အာမာန်သစ်စာကြည့်တိုက် ၂၀၀၇	
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	သွပ် -ပျဉ်	

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း			အလယ်တန်းကျောင်း		
	သွပ်-အုတ်ညှပ်					
	သွပ်-အုတ်ညှပ်					
	သွပ်-အုတ်ညှပ်					
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	လုံလောက်မှုရှိ			လုံလောက်မှုရှိ		
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
	၃	၃	၆	၂	၆	၈

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ အခြေခံအလယ်တန်းကျောင်းဖြစ်ပြီး ကျောင်းအိမ်သာလုံလောက်မှုမရှိပါ။

၂။ ရေတွင်းရှိသော်လည်း သောက်သုံး ရေသန့်ရှင်းမှုမရှိပါ။

၃။ သင်ထောက်ကူပစည်းများ လုံလောက်မှုမရှိ။

၂.၆.၄ ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၀) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	၁၁ ဦး (လယ်ကာယ -၁ ၊ မူပြ -၁ ၊ကျောင်းစောင့် - ၁ လိုအပ်သည်။)
တပည့် - ဆရာ အချိုး	လယ်ပြတွင် လုံလောက်မှုမရှိပါ။ ၄၀၃/၁၁= ၃၆.၆/၁
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	နည်းညဏ်ရည်မမှီသောကြောင့်ကျောင်းထွက်ကြသည်။
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	မရှိ-ကျောင်းမထား-ကျေးရွာစီမံမှုမရှိ။
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများအခက်အခဲရှိသည်။
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများအခက်အခဲရှိသည်။
မိဘဆရာအသင်း၏ အခန်းကဏ္ဍ	ကော်မတီ၏ လုပ်ဆောင်မှုကောင်းမွန်သည်။ သို့သော် ရန် ပုံငွေမရှိ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဆရာနှင့် တပည့် အရေအတွက် အချိုးညီမျှမှုနည်းသည်။ ဝန်ထမ်းဖွဲ့စည်းပုံအင်အားအရ ဆရာလုံလောက်မှု ရှိသော်လည်း အချို့ ရာထူးများ လစ်လပ်နေသောကြောင့် ကျောင်းသား ဆရာအချိုးညီမျှမှု မရှိပါ။

၂။ လက်ရှိ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်များမှာလည်း ပညာရေးတိုးတက်ရန် စိတ်ဝင်စားမှုရှိသည်။ ကျောင်းအကျိုး တော်ဆောင်ကော်မတီရှိပြီးကျောင်းအတွက် လိုအပ်သောပရိဘောဂ ပစ္စည်း၊ ကျောင်းသာယာလှပရေးအတွက် တက်ကြွစွာလှုပ်ရှားမှုရှိသည်။

၃။ ဆင်းရဲပြီး ပညာထူးချွန်သော်လည်း ကျောင်းဆက်မထားနိုင်သော ကျောင်းသားများအတွက် သီးခြားအစီအစဉ် မရှိသေးပါ။

၂.၇ ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

၂.၇.၁ အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

၁.ဝဲရောဂါ	၂.ဝမ်းရောဂါ	၃.တုတ်ကွေး-ငှက်ဖျား	၄.အမျိုးသမီးရောဂါ
၅.သွေးတိုး	၆.ဝက်ရူးပြန်	၇.သားလျော-သားပျက်	၈.တီဘီ -ပိုလီယို။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ လက်ရှိတွင် ကျေးရွာမှာရာသီဖျား၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောနှင့် ငှက်ဖျားရောဂါအဖြစ်များနေပါသည်။ ရေမသန့်၍ ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုများသည်။

၂.၇.၂ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၂) မှုံပြာကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (ကီလို)	အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သောအသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန	ရွာအတွင်း	လုံလောက်မှုမရှိ	သားဖွားဆရာမ (၁) ဦး ကြီးကြပ်-၁ (၁)	မလုံလောက်။	ရွာအတွင်း

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (ကီလို)	အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သောအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ဆေးရုံ	လွိုင်ကော်	လုံလောက်မှုရှိ	ဦး ဆရာဝန် ( ) ဦး သူနာပြု - ( ) အခြား - ( )	ဆေးဝါးလုံလောက်မှုရှိ	လွိုင်ကော်
ဆေးဆိုင်	မိုးဖြဲ	လုံလောက်မှုရှိ	မိုးဖြဲနှင့် လွိုက်ကော် မြို့များတွင်သာ ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူရှိသည်။	လက်လှမ်းမှီမှု ဆေးဝါး.... သိုလှောင်ပုံစနစ် အားနည်းစနစ်	မိုးဖြဲ

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ဆေးခန်းရှိသော်လည်း ပရိဘောဂ မရှိသေးပါ။ ဆေးခန်းမှာ ယခုမှ ဆောက်လုပ်ပြီးခါစသာ ရှိသေးပြီး ဖွင့်လှစ်ခြင်း မပြုရသေးပါ။ ကျေးရွာသူ/သားများအနေဖြင့် ယခင်က ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု မရ ရှိကြသေးပါ။

၂.၇.၃ သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၁၄၉	ကောင်း	Â	Â	Â	
အဝီစိတွင်း	၅၆	ကောင်း	Â	Â	Â	
အဝီစိတွင်း၊ စက်တွင်းကန်						
မြစ်/ချောင်း						
မိုးရေသိုလှောင်ကန်						
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း						

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ရေတွင်း ၁၄၉ နှင့် အဝီစိတွင်း ၅၆ မှ သောက်ရေကို လုံလောက်စွာ ရရှိကြသည်။ သို့သော် သောက်ရေ အရည်အသွေးမှာ သန့်ရှင်းမှုနည်းသည်။

၂.၇.၄ သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၄) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၂၀၆	အိမ်တိုင်းနီးပါး ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲကြသည်။
ကျင်းအိမ်သာ	၂၄	
တောထိုင်		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ယင်လုံအိမ်သာတရွာလုံးနီးပါးအသုံးပြုကြသည်။အချို့ မှာ ၂ အိမ်စုပေါင်းအသုံးပြုကြ သည်။

၂။ ကျေးရွာ စာသင်ကျောင်တွင် ယင်လုံအိမ်သာ လုံလောက်မှု မရှိသေးပါ။ ကျောင်းသူကျောင်းသားများ၏ တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးအတွက် လုံလောက်သော အသုံးအဆောင် မရှိပါ။

၂.၈ လမ်းတံတား အခြေအနေ

၂.၈.၁ ကျေးရွာ၏ လမ်းတံတား တည်ရှိမှု

ဇယား (၃၅) ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁၊၂၊၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအ ရှည် (ကီလိုမီ တာ)
				ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ် ပါတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၁	ဆိုး			Â	
ချဉ်းကပ်လမ်း						

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

၁၊ မြေသားလမ်း ၂၊ ကတ္တရာ ၃၊ ကျောက်ခင်းလမ်း

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ရွာတွင်းအဝင်လမ်းကို ကျောက်ချောလမ်း ပြုပြင်ပြီးသော်လည်း ရွာအတွင်းလမ်းမှာ မြေသား လမ်းသာ ဖြစ်နေသဖြင့် ပြုပြင်ရန်လိုအပ်ပြီး မိုးတွင်းအခါ သွားလာမှု ခက်ခဲသည်။

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား					
တံတား					
ကြိုးတံတား					
ရေပြွန်					

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ လက်ရှိတံတားမှာ ပျက်စီးနေသဖြင့် ၎င်းတံတားကို ပြုပြင်နိုင်ပါက ကုန်ထုတ်ရာတွင် ပိုမိုထိရောက်မှုရှိလာမည် ဖြစ်သည်။

၂.၈.၂ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၆) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း				
ပင်လယ်ရေကြောင်း				

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

၁ " လှေ၊သမ္ဗာန် ၂ - မော်တော် ၃ - သင်္ဘော

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၂.၈.၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုး အစား	ထရပ် ကား	သုံးဘီး ဆိုင်ကယ်	စက်ဘီး	မော်တော် ဆိုင်ကယ်	ထော်လာ ကျီ	ဘတ်စ်ကား	မြင်းလှည်း
အရေအတွက်	၁	၁	၇၆	၂၃၉	၁၀၀		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဆိုင်ကယ် (၇၆) စီးမှာကိုယ်ပိုင်များဖြစ်သည်။ ထော်လာဂျီ (၁၀၀) စီး၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ၁ စီးနှင့်ထရပ်ကား (၁) စီးရှိပြီး သီးနှံများသယ်ယူရန်အတွက် အဓိကလုပ်ကိုင်ကြပြီး ကိုယ်ပိုင်ယာဉ်များဖြစ်သည်။

၂.၉ လျှပ်စစ်မီး ရရှိမှု

ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ၊မရှိ
မဟာဓါတ်အားလိုင်း ဆိုလာစနစ် အသေးစားရေအားလျှပ်စစ် ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင် လေစွမ်းအင် ဇီဝလောင်စာ (ဖယောင်းတိုင်)	၂၃၁	ကောင်း	ရှိ။ မီတာခကောက်ခံမှု ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ အိမ်ခြေ(၂၃၂) အနက် တရွာလုံးနီးပါး (၂၃၁) အိမ် လျှပ်စစ်မီးရရှိပြီး ဖြစ်သည်။ သို့သော် မီတာကောက်ခံမှု ပွင့်လင်းမြင်သာမှု နည်းသည်။

၂.၁၀ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	အင်တာနက် သတင်းစာနှင့်ဂျာနယ်	အခြား
အရေအတွက်	၁၇၁	၂၂	၁၄၆		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာလူထုသည် တယ်လီဖုန်း (၁၇၁) လုံး၊ ရေဒီယို (၂၂) လုံး၊ ရုပ်မြင်သံကြား (၁၄၆) လုံး ရှိသည်။

၂။ လက်ကိုင်ဖုန်းနှင့်ချိတ်ဆက်သောအင်တာနက်စနစ်ကိုလူငယ်များအသုံးပြုနိုင်ကြသော်လည်း ဖုန်းလိုင်းသိပ်မကောင်းပါ။

၂.၁၁ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်း	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများ အား လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	သီးခြားအစီအစဉ်မရှိကြပါ။
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	လူမှုရေးပွဲများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ကြသည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ဘာသာရေးပွဲများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ကြသည်။
အားကစားပစ္စည်းများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	စာသင်ကျောင်းတွင် အားကစားကွင်းရှိပြီး လူငယ်များ ပုံမှန်ကစားကြသည်။
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	လူငယ်များ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ တွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ကြသည်။
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ရှိ	ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ကို ထိန်းသိမ်းကြသည်။
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည် များအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	စာကြည့်တိုက်ရှိသည်။ ကောင်းစွာ လည်ပတ်မှုရှိသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျေးရွာအတွင်းရှိလူငယ်များမှာကျေးရွာ၏သာရေး၊ နာရေးကိစ္စများတွင်ပါဝင်ကြသည်။
၂။ လူငယ်အများစုမှာ အင်တာနက်အသုံးပြုမှုလက်လှမ်းမှီကြပြီး အိမ်တွင် TV ကြည့်ပြီး အပန်းဖြေကြသည်။
၃။ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုနှင့် အားကစားပွဲများတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ကြသည်။
၄။ ကျေးရွာတွင် အားကစားကွင်းရှိပြီး ပုံမှန်ကစားကြသည်။
၅။ လူငယ်များအနုပညာကို ဝါသနာပါသော်လည်း အဆက်အသွယ်မရှိကြပါ။

၂.၁၂ ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

၂.၁၂.၁ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာအဆောက်အဦးများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိပါသည်	လူတိုင်းနီးပါး မိုဘိုင်းဖုန်းများ အသုံးပြုကြသည်။
အာမခံလုပ်ငန်းများအားလက်လှမ်းမှီမှု	မရှိပါ	မည်သည့်အာမခံလုပ်ငန်းမျှလက်လှမ်းမီမှုမရှိ ချေ။

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေး အန္တရာယ်လျှော့ချရေးအစီအစဉ်	ရှိ။	ဝေါလ်ကွန်ဆမ်း၏ အကူအညီဖြင့်သဘာဝဘေး အန္တရာယ်လျှော့ချမှုသင်တန်းနှင့်အရေးပေါ်ကစ် (Kit) ထားရှိသည်။
ရဲစခန်းများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ။	လိုအပ်ပါက အလွယ်တကူ ဆက်သွယ်နိုင်သည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျေးရွာတွင်ဆက်သွယ်ရေး ဖုန်းလိုင်း ရှိသော်လည်း လိုင်းမကောင်းပါသည်။ စီဒီအမ်အေ ဖုန်းသာလိုင်းမိသည်။

၂။ လွိုက်ကော်ရဲစခန်းနှင့်ချိတ်ဆက်မှုရှိသည်။ အသက်အာမခံထားရန် ရွာသူ/သားများ စိတ်ဝင်စားမှုမရှိပါ။

၃။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကာကွယ်ရေးအစီအမံများကို ဝေါလ်ကွန်ဆမ်း၏ အကူအညီဖြင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချမှုသင်တန်းနှင့် အရေးပေါ်ကစ်ထားရှိသည်။

၂.၁၂.၂ မူခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၂) မူခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
ပြင်းထန်/မထန်	၂။ သာမာန်	၂။ သာမာန်	၂။ သာမာန်	၂။ သာမာန်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုကြီးကြီးမားမားမရှိပါ။ ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် ရိုးရာဓလေ့စရိုက်များကို လေးစားလိုက်နာခြင်း၊ ပြင်ပနှင့် အဝင်/အထွက် နည်းပါးခြင်းနှင့် ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်းကြောင့် မူခင်းဖြစ်ပွါးမှု မရှိကြပါ။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတား နှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဝါရီကောခူကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာရေးအတွက် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်များ တိုးတက်လာစေရန် လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်မှုနှင့် တက်ကြွစွာပူပေါင်းပါဝင်လာစေရန် ဦးစီးဆောင်ရွက်နိုင်မှုတို့မှာ အဓိကအချက်များ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းအဓိကအချက်ကို ဖော်ဆောင်နိုင်မည့် နည်းလမ်း သို့မဟုတ် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး မဟာဗျူဟာရှိထားရန် အရေးကြီးပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ၊ ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲနှင့် စိန်ခေါ်ချက်များ၊ နောင်လိုလားအပ်သည့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ ယင်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို မည်သို့မည်ပုံ ဖော်ဆောင်မည် စသည့်တို့သည်ပင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာအတွင်း ကြောင်းကျိုးဆက်စပ် ပါဝင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများဖော်ဆောင်ရာတွင် အလားအလာကောင်းများ၊ ဖြစ်နိုင်ခြေများရှိသလို တစ်ဘက်တွင်လည်း အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကိုးကားစာရွက်စာတမ်းများ၊ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများနှင့် အုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ဒေသရှိ နားလည်တတ်သိသူများနှင့် ဆွေးနွေးမှုများ၊ ကျေးရွာရှိ ဦးတည်အုပ်စုများနှင့် ဆွေးနွေးချက်များကိုအခြေခံ၍ ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေ အနေများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများကို ဖော်ထုတ်ထားရှိပါသည်။

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
လူသားအရင်းအမြစ် • အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သောလူဦးရေ များပြားခြင်း။ • လူကြီး၊လူငယ်များစုပေါင်း လက်တွဲဆောင်ရွက်လေ့ရှိခြင်း။ • ကျေးရွာတွင်ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းထားရှိခြင်း	• ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေ စုစုပေါင်းမှာ ကျား (၄၂၁) ဦနှင့် မ (၃၈၂) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၈၀၃) ဦး ဖြစ်ပြီး ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၆၀%) ရှိပါသည်။ လက်ရှိ အထက်တန်းပညာတက်ရောက် သင်ကြားနေသူ(၂၀) ဦး၊ တက္ကသိုလ် တက်ရောက်နေသူ (၁၆) ဦး၊ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရ (၂၉) ဦး စသည်ဖြင့် တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ် ပညာတတ်ဦးရေများပြားလာသောကြောင့် အနာဂတ်ကာလတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ် များ ရှိနေပါသည်။ • လူငယ်များအား ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာသင်တန်းများ ထိရောက်စွာ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်ပါက ကျေးရွာ၏ လူ့အရင်းအမြစ်တိုးတက်မှုနှင့် ဘက်စုံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အလားအလာကောင်းများ ရှိနေပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာ၏ အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍတွင် လူကြီး၊ လူငယ်လက်တွဲပြီး ကောင်းမွန်စွာ တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းလုပ်ဆောင်ကြသော အလေ့

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
	အထကောင်းများကလည်းအနာဂတ်ကာလအတွက်အားရဖွယ်ရာပင် ဖြစ်သည်။ • ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးကို ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်နေသော အဖွဲ့ပေါင်း ၁၉ ဖွဲ့ရှိပြီး စိတ်အားထက်သန်မှုရှိသည်။
သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး • သီးနှံအထွက်တိုးစေသော အခြေအနေ ကောင်းများ	• မိုးဗြဲဆည်မှ မိုးစပါး စိုက်ပျိုးရေရရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ် ၁၀၄၂ ဧကရှိသည်။ • မိုးဗြဲ၊ လွိုက်ကော်နှင့် နီးပြီး စိုက်ပျိုးရေးဆေးဝါး၊ မြေဩဇာ၊ လယ်ယာသုံး စက်ကရိယာများ အရစ်ကျငွေချေးစနစ်ဖြင့် ရောင်းချခြင်းများရှိသည်။ • ဈေးကွက်နှင့်ဝယ်လိုအားကောင်းသည်။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းပြီး မြို့နှင့်နီးသည်။အချိန်မရွေးသွားလာနိုင်သည်။ ယာဉ်မျိုးစုံသွားလာနိုင်သည်။ • မြန်မာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများ၊ အခြားဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့များမှ နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသည်။
တိရိစ္ဆာန် မွေးမြူရေး • မွေးမြူရေးတိုးတက်ထုတ်လုပ်ရန် အခြေအနေကောင်းများ	• တိရိစ္ဆာန် မွေးမြူရန် ရေ၊ မြေနှင့် စိုက်ပျိုးရေး စွန့်ပစ်အစာအလုံလောက် ရရှိ နိုင်ခြင်း။ • တိမွေးကုမ္ပ ဝန်ဆောင်မှု အလွယ်တကူရရှိနိုင်။ • ခိုင်းနွား၊ နွားသားပေါက်၊ ဝက်၊ ကြက် ဈေးကွက်ကောင်းပြီး အလုံအလောက်ရှိ သည်။
စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေး မဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ • ဝင်ငွေတိုးအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများတိုးတက်စေသောအခြေအနေကောင်းများ	• ကျေးရွာတွင် ရိုးရာယက္ကန်းပညာ ကျွမ်းကျင်သူများရှိသည်။ လျပ်စစ်မီးလည်းလက်လှမ်းမီသဖြင့်အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းအနေဖြင့် တိုးချဲ့လာနိုင်မည်။ • အရင်းအနှီးရှိပါက လက်ရှိကျွမ်းကျင်သော ပန်းရံလုပ်ငန်း၊ လက်သမားလုပ်ငန်း၊ အိမ်ဈေးဆိုင်လုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာနိုင်သည်။ • လက်ရှိတွင် ဆင်းရဲသားမိသားစုများမှာ အသက်မွေးပညာကျွမ်းကျင်မှုနည်းသောကြောင့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းသည်။ • ကျေးရွာတွင် လျပ်စစ်မီး လက်လှမ်းမီသဖြင့် အသက်မွေးလုပ်ငန်းများကျွမ်းကျင်ပါကအိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းများတိုးတက်လာမည်။

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု	
• ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု တိုးတက်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	• ဝေါလ်ဗွီးရှင်း၏ အကူအညီဖြင့် ကြက်သွန်စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့၊ နွားမွေးမြူရေး အဖွဲ့များရှိပြီး အဖွဲ့ဝင်သူအနည်းငယ်သာ ငွေချေးခွင့်ရကြသည်။ • ရွာအတွင်းငွေတိုးချေးသူ ၅ ဦးရှိပြီး အာမခံသူရှိမှသာ ငွေချေးယူနိုင်သည်။ • မိုဗြဲရှိ အပေါင်ဆိုင်၊ ပွဲစား၊ ပွဲရုံ
ပညာရေး	
• ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေသောအခြေအနေကောင်းများ	• စာသင်ကျောင်းဆောင်ကောင်းမွန်ပြီး ဆရာနှင့်ကျောင်းသားပြည့်စုံခြင်း၊ အောင်ချက်ကောင်းမွန် ခြင်း၊ မိဘဆရာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကောင်းမွန်ခြင်း၊ ကျောင်းအသုံးအဆောင်အသင့်အတင့် ပြည့်စုံကောင်းမွန်ခြင်း၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်ခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်ရွာများမှ စိတ်ဝင်စားမှုရှိသဖြင့် ကျောင်းသားဦးရေ တိုးတက်လာနိုင်သည်။ ပညာရေးတိုးတက်ကောင်းမွန်လာမည်။
ကျန်းမာရေး	
• ကျန်းမာရေးတိုးတက်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	• ကျန်းမာရေး အရေးပေါ်ဖြစ်ပါက လွိုင်ကော်နှင့်နီးပြီး ဆေးရုံသို့ အလွယ်တကူ သွားရောက်နိုင်သည်။ • ဆေးခန်းရှိခြင်း၊တာဝန်ကျဝန်ထမ်း၏ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုနှင့် စောင့်ရှောက်မှုများ ကောင်းမွန်သောကြောင့် ကျေးရွာကျန်းမာရေး အခြေအနေတိုးတက်လာနိုင်ပါသည်။ • ကျေးရွာတွင် ရေတွင်းနှင့် အဝီစိတွင်း အလုံအလောက် ရှိခြင်း၊ အိမ်တိုင်း ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲခြင်းကြောင့် တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှုနှင့် ကျန်းမာရေးတိုးတက်ကောင်းမွန်လာမည်။ • ဝေါလ်ဗွီးရှင်းနှင့် ကရင်နှစ်ခြင်းခရစ်ယာန်ကြက်ခြေနီအဖွဲ့တို့မှလည်း ကျန်းမာရေးအကူအညီနှင့် ပညာပေးလုပ်ငန်းများရှိသည်။
ရေအရင်းအမြစ်	
• သောက်ရေရရှိနိုင်သော အခြေအနေကောင်းများ	• ရေတွင်း ၁၄၉ နှင့် အဝီစိတွင်း ၅၆ မှ သောက်ရေကို လုံလောက်စွာရရှိကြသည်။သို့သော်သောက်ရေအရည်အသွေးမှာ သန့်ရှင်းမှု နည်းသည်။
လမ်း၊ တံတား	
• ကျေးရွာလမ်း၊တံတားများ တိုးတက်ကောင်းမွန်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	• လက်ရှိကျေးရွာတွင်းလမ်းများကို စနစ်တကျအကွက်ချထားသည်။ ရေနုတ်ပြွန်များကိုလည်း လိုအပ်သလို တပ်ဆင်ထားသည်။ • စိုက်ကွင်းသို့ လွယ်ကူစွာ သွားလာနိုင်ရန် ကုန်ထုတ်လမ်း၊ တံတားဖြင့် ဆက်သွယ်ထားရာ စိုက်ကွင်းမှ ကုန်ထုတ်လုပ်ရာ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
	တွင် ထိရောက်မှု ရှိသည်။ • အချို့မိသားစုများမှာ အိမ်ယာမရှိသေးသောကြောင့် အိမ်ယာစီမံကိန်းပေါ် ပေါက် လာနိုင်သည်။
လူငယ် နှင့် ယဉ်ကျေးမှု • လူငယ် ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	• ကျေးရွာတွင် ကယန်းယဉ်ကျေးမှု ရိုးရာဗုံပုလွေအဖွဲ့၊ ကလေးသူငယ်စောင့်ရှောက်ရေးနှင့် လူကုန်ကူးမှု တားဆီးရေးအဖွဲ့၊ သာသနာအာနာအသင်း၊ ကက်သလစ် လူငယ်မောင်မယ်အသင်း၊ သမီးပျိုအသင်း၊ ကက်သလစ် အက်ရှင်အသင်း၊ ကလေးသူငယ်အသင်း၊ စသည်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပြီး အပတ်စဉ်၊ လစဉ် ပုံမှန်လှုပ်ရှားမှု များ ရှိသည်။ • ဝေါလ်ဗီးရှင်းအဖွဲ့မှ ရိုးရာယက္ကန်းလုပ်ငန်းကဲ့သို့ အသက်မွေးပညာများသင်ပေးခြင်း၊ လုပ်ငန်းထူထောင်ပေးခြင်းတို့လည်း ရှိသည်။
လျပ်စစ်မီးအခြေအနေ • လျှပ်စစ်မီးလင်းရေး အခြေအနေကောင်းများ	• အိမ်ခြေ (၂၃၂) အနက် တရွာလုံးနီးပါး (၂၃၁) အိမ် လျပ်စစ်မီး ရရှိပြီး ဖြစ်သည်။
ကျေးရွာတည်နေရာ အချက်အချာ ကောင်းမွန်ခြင်း • ကျေးရွာ၏ တည်နေရာ ကောင်းမွန်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အခြေအနေ ကောင်းများ	• ကျေးရွာ၏ တည်နေရာသည် မြို့တော်လွိုင်ကော်၏ အရှေ့တောင်ဖက် ၁၂ ကီလိုမီတာခန့်အကွာအဝေးတွင် တည်ရှိပြီး အချိန်မရွေး။။ ရာသီမရွေး၊ ယဉ်မျိုးစုံ သွားလာနိုင်သည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ ဈေးကွက်အားလုံး အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ ရွာ၏ အနောက်ဖက်တွင် လယ်ကွင်း၊ အရှေ့ဘက်တွင် တောင်ကုန်းနှင့်ယာမြေများစွာရှိသည်။

ဇယား(၄၄)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
<u>**အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာကဏ္ဍ**</u> • ကျေးရွာတွင်းလက်ရှိအဖွဲ့အ စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အဟန့်အတား ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို စီမံချက်ဖြင့် စနစ်တကျဆောင်ရွက်သည့် အစီအစဉ် မရှိခဲ့ခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အခြေခံသဘောတရားများအား သိကျွမ်းမှု အားနည်း ခြင်း၊အဖွဲ့အစည်းအချင်းချင်းချိတ်ဆက်မှုအားနည်းပြီး ဦးဆောင်မည့် အဖွဲ့အစည်းမရှိသေးခြင်း။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစွမ်းရည်မြှင့် ဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များနှင့် အလှမ်းဝေးခြင်း စသည်တို့ကလည်း

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်ရေးတွင် စိန်ခေါ်မှု တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။
<u>စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ)</u>	
• သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအခြေအနေများ	• စိုက်ပျိုးရေးလုံလောက်မှုမရှိ။ နည်းပညာ၊ ဗဟုသုတလုံလောက်မှုမရှိကြပါ။ • သွင်းအားစုများ အသုံးပြုရန် အရင်းအနှီး လုံလောက်မှု မရှိ။ စိုက်ပျိုးစရိတ် ငွေချေးစနစ်မရှိကြပါ။ • လက်ရှိစိုက်ပျိုးစနစ်အရ မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှု အားနည်းသည်။ • အချိန်မီ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိ။ • ရောဂါနှင့် ဖျက်ပိုးများကို ထိရောက်စွာ ကာကွယ်နှိမ်နှင်းနိုင်ခြင်းမရှိ။ လုံလောက်သော နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု မရကြပါ။
<u>မွေးမြူရေး</u>	
• မွေးမြူရေးတိုးတက်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အခြေအနေများ	• မွေးမြူရေးချေးငွေမရရှိနိုင်ခြင်း • တိရစ္ဆာန်များတွင် နှစ်စဉ်ကျရောက်သော ရာသီရောဂါများကို တိမွေးကုဉီးစီး ဌာနမှ အချိန်မီကာကွယ်ခြင်း၊ ကုသခြင်းမရှိ၊ နည်းပညာဗဟုသုတများ မရရှိသဖြင့် များစွာဆုံးရှုံးမှုရှိသည်။ ဝက်သားပေါက်ပါက အသေအပျောက် များသည်။မပြုစုတတ်။ • အသားရောင်းချခွင့် လိုင်စင်မရှိခြင်း၊ လိုင်စင်ရရန် ခက်ခဲခြင်းတို့ကြောင့် ရောင်းချရာတွင် လိုင်စင်ရှိသူများ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်မှုကို ခံကြရသည်။ • ဒေသတွင်းဈေးကွက်သာ ရှိပြီး ဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမရှိ။
<u>အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ</u>	
• ဝင်ငွေတိုးအသက်မွေးလုပ်ငန်းများတိုးတက်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အခြေအနေများ	• အခြားအသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းများကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းခြင်း။ • လုပ်ငန်းအရင်းအနှီး လုံလောက်မှု မရှိခြင်း • ပုံမှန်အလုပ်မရှိ။ • ပြင်ပနှင့် အဆက်အသွယ် နည်းပါးခြင်း။ • စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန် အခြေပြု ကုန်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးမှု မရှိခြင်း • ပုံမှန်သွားလာသည့် လူထုသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ယာဉ်မရှိခြင်း • ပန်းရံ၊လက်သမားတချို့ရှိသော်လည်း ပစ္စည်းလုံလောက်မှုမရှိသောကြောင့် နောက်လိုက်လုပ်နေရ။ ချေးငွေ လက်လှမ်းမမှီခြင်း၊ အတိုးနှုန်းမြင့်မားခြင်း

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု	
• ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အဟန့်အတားများ	• အတိုးနှုန်းသက်သာပြီး ကျေးရွာနှင့်သင့်တော်သော ငွေချေးစနစ်မရှိသေးသဖြင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု တိုးတက်ရန် လို အပ်နေသေးသည်။
<u>ပညာရေး</u>	
• ပညာရေးတိုးတက်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အခြေအနေများ	• အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ကို လွှိုင်ကော်သို့ သွားရောက် ပညာသင်ရန် အခက်အခဲရှိသဖြင့် မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်း ပြီးဆုံးပက ဆက်လက်ပညာသင်ကြားလေ့ မရှိကြပါ။ • ပညာသင်စရိတ်မတတ်နိုင်ကြပါ။ မိဘများမှ ဆင်းရဲသော ကြောင့် အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းသို့ ကျောင်းဆက်မထား နိုင်ကြပါ။
<u>ကျန်းမာရေး</u>	
• ကျန်းမာရေးတိုးတက်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အခြေအနေများ	• ဆေးဝါး၊ ပရိဘောဂနှင့် ပစ္စည်းကရိယာ လုံလောက်မှုမရှိ။ • သန့်ရှင်သော သောက်ရေကို လက်လှမ်းမီနိုင်ခြင်း မရှိ။
<u>ယဉ်ကျေးမှု၊လူငယ်နှင့် အားကစား</u>	
• လူငယ်များဖွံ့ဖြိုးရေးကို အဟန့်အတားဖြစ်နေသော အခြေအနေများ	• အသက်မွေးလုပ်ငန်းများနှင့် အင်္ဂလိပ်စာ၊ကွန်ပျူတာ ကျွမ်း ကျင်မှုအားနည်းခြင်း၊ အဆက်အသွယ် မရှိခြင်းကြောင့် လူငယ် များ အနေဖြင့် သင့်တော်သော အလုပ်အကိုင်ရရှိရန် အခွင့်အ လမ်း နည်းပါးသည်။ • လူငယ်ရိပ်သာ အဆောက်အဦ သီးသန့်မရှိ။
<u>ကျေးရွာအတွင်းရှိအခြေခံအ ဆောက်အဦးများ</u>	
• ကျေးရွာ အခြေခံအဆောက် အဦးများတိုးတက်မှုကို အ ဟန့်အတားဖြစ်နေသော အခြေအနေများ။	• မြေသားလမ်းဖြစ်ခြင်း၊ လက်ရှိကုန်ထုတ်တံတားမှာ ပျက်စီးနေ သဖြင့် မိုးရာသီတွင် သွားလာမှု ခက်ခဲသည်။ ပြုပြင်ရန်မတတ် နိုင်ကြပါ။ • ဆင်းရဲသောကြောင့် ကျောင်းရေတုံကင် နှင့် ယင်လုံအိမ်သာ လိုအပ်သော်လည်း မတတ်နိုင်ကြပါ။ • လူငယ်ရိပ်သာ အဆောက်အဦ သီးခြားမရှိ။
<u>လျှပ်စစ်မောတ်အားသုံးစွဲရေး</u>	
• ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီး လင်းရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အဟန့်အတားဖြစ်နေသော အခြေအနေများ။	• လျှပ်စစ်မီးခငွေကောက်ခံမှုမှာ မိတာဘောက်တပ်ဆင်ပေးခြင်း မရှိ။ ငွေကောက်ခံမှု မျှတမှုမရှိ။ ပွင့် လင်းမြင်သာမှုမရှိဟု ရွာသူ/ သားများ ခံစားကြရသည်။

ဝါရီကောခူကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် - ပြဿနာများအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းမှသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် ဖြေရှင်းနည်းဆီသို့

ဇယား (၄၅) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အလားအလာ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
❖ **အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစနစ်**					
• ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းကိစ္စများ အကောင်အထည်ဖော် ခြင်းနှင့်ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာ တွင်လူထု၏ပူးပေါင်း ပါဝင်မှု အားနည်းသည်။ • လူထုအားလုံးနှင့်ဆိုင် သော လက်ရှိလူထုအဖွဲ့အ စည်းများကြား စေးကပ်မှု နှင့် အပြန်အလှန်ဆက် သွယ်မှု အားနည်းသည်။	• လူမှုရေးနှင့်လူထု ကိစ္စများတွင်ဒီမိုက ရက်တစ်အလေ့အ ကျင့်များအတွေ့အ ကြုံ မရှိသေး ခြင်း။ • ကျေးရွာဘက်စုံဖွံ့ဖြိုး ရေးအစီအစဉ်များ တွင်လည်းအတွေ့ အကြုံမရှိသေးခြင်း။ • ကျေးရွာတခုလုံးခြုံငုံ သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ် ငန်းများကို ဦးဆောင် မည့်အမာခံအဖွဲ့အ စည်းမရှိခြင်း။	• နိုင်ငံတော်အစိုးရ အစီစဉ်၊ NGO များ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်တို့ ကြောင့် ကျေးရွာ လူထုတွင် အစု အဖွဲ့စနစ်၊ စုဝေး တိုင်ပင်သည့် အလေ့အကျင့် များရှိနေခြင်း။	• ကျေးရွာရှိအဖွဲ့အ စည်းများဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် စဉ်ဆက် မပြတ်အကူအညီ ပေးရေးစနစ်မရှိ သေးခြင်း	• လက်တွေ့လုပ်ငန်းခွင် သင်တန်းများမှ တဆင့် ကျေးရွာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ စီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းရည် အလေ့အကျင့် များနှင့် ဗဟုသုတများအတွက် နည်းပညာအကူအညီ များရရန် ကျေးလက် ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်ခြင်း။ • အဖွဲ့အစည်းများဆက် သွယ်ပြီး အမာခံအဖွဲ့ အစည်းအဖြစ်ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော် မတီနှင့်အခြားအဖွဲ့ အစည်းများကိုအဖွဲ့အ စည်းဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းရည်တည်ဆောက် ခြင်း။ • စီမံကိန်းများမှာ • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း။ • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နည်းစနစ်။ • ဒီမိုကရက်တစ် အုပ်ချုပ် မှု၊ အမြင်ကြည်လင်မှုနှင့် တာဝန်ခံမှု။ • မတူခြားနားသည့် ကော်မတီများအကြား

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အလားအလာ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
				ကော်မတီဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ခြင်း။ • လက်ရှိကျေးရွာရှိအဖွဲ့ အစည်းများနှင့်ကျေး ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ များ၏ အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ စည်မံခန့်ခွဲမှု စွမ်းရည် တည်ဆောက် ခြင်း။	ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှုနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောက်ရွက် ခြင်း
❖ **စိုက်ပျိုးရေး**					
• လယ်စပါးစိုက်ပျိုးထုတ် လုပ်နိုင်မှုနည်းလျော့နည်း ခြင်း	• မိုးခေါင်သဖြင့် ဆည် မြောင်းရေ လုံလောက် စွာမရခြင်းကြောင့် လယ်မြေအားလုံး စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိ။ • နှစ်စဉ်ပုံမှန် ဆည်ရေ သောက် ၃၀၀ နှင့် မိုး ရေသောက် ၄၀၀ ပေါင်း ၇၀၀ ဧကခန့် စိုက်နိုင်ပြီး	• လယ်ယာသုံးစက် ကရိယာနှင့် သွင်း အားစုများ အရစ် ကျဝယ် ယူစနစ် များပေါ်ပေါက် လာခြင်း။ • မြေအရည်အသွေး ကျဆင်းခြင်းနှင့် မြေဆီဩဇာတ ဖြည်းဖြည်း	• နည်းပညာငွေကြေး ဝန် ဆောင်မှုစျေး ကွက်ဖွံ့ဖြိုးမှု အား နည်းခြင်း။ • ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များ နှင့်အဆက်အသွယ် အားနည်းခြင်း	• လယ်ယာသုံးစက်ကိရိ ယာများကို အရစ်ကျ စနစ်ဖြင့် ဝယ်ယူသုံးစွဲ ခြင်းဖြင့် လယ်လုပ် သားရှားပါးမှုပြဿ နာဖြေရှင်းခြင်း • မြန်မာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆက်သွယ်၍ လိုအပ် သော စိုက်ပျိုးရေး နည်းစနစ်များရရှိရန်	• မြေစမ်းသပ်ခြင်းနှင့် မြေပြု ပြင်ထိန်းသိမ်း နည်း • ဆစ်ပိုးနီမတုတ် စပါး သုတေသနပညာပေး ခြင်း။ • လယ်ယာသုံးစက်ကိရိ ယာ

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အလားအလာ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
	မိုးကောင်းသည့်နှစ် တွင်သာ ဧက ၂၀၀ ထပ်တိုးစိုက်နိုင်သည်။ ကျန်စိုက်ဧကများမှာ ဆည်ရေမရရှိမှု၊ မိုးမ ကောင်းခြင်းတို့ ကြောင့် မစိုက်နိုင်ပေ။ • လယ်လုပ်သားငှားရမ်း ရန်ခက်ခဲခြင်းနှင့်စက် ငှါးရမ်းခကြီးမြင့်ခြင်း။ • မြေဆီသြဇာ တဖြည်း ဖြည်း လျော့နည်းလာ ခြင်း။	ညံ့လာခြင်း၊ စပါး မြစ်ဖုနီမတုတ်နှင့် နီတိုရောဂါအား သုတေသနပြု လုပ်ခြင်း။		ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ခြင်း။	
• လယ်တွင် မိုးစပါးမှလွဲ၍ ဆောင်းသီးနှံ စိုက်ပျိုးလေ့ မရှိကြပါ။	• ဒေသနှင့် သင့်လျော် သော သီးနှံများစမ်း သပ်စိုက်ပျိုးခြင်း မရှိကြ။	• ဆောင်းရာသီ တွင်လယ်ကွင်း များလစ်လပ် လျက်ရှိသည်။ • အောင်ပန်း၊ ပင် လောင်းရှိအာလူး စိုက်ခင်းများနှင့် တဆက်တစပ်	• နည်းပညာနှင့်အ ရင်းအနှီး၊ အတွေ့ အကြုံမရှိကြပါ။	• ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော သီးနှံများ စမ်းသပ် စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့်ဒေသ နှင့်သင့်လျော်သော သီးနှံကို စိုက်ပျိုးလာ နိုင်မည်။	• အာလူးစိုက်ပျိုးခြင်းစမ်း သပ်ကွက်။

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အလားအလာ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
		တည်းရှိပြီး အာလူးစိုက် ပျိုးရန် သတိမ ထားမိခြင်းနှင့် အတွေ့အကြုံ မရှိသေးခြင်း။			
❖ **တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေး**					
•မွေးမြူရေးထုတ်လုပ်မှု နည်းသည်။ •ဝင်ငွေရမှုနည်းသည်။	•မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း တိုးချဲ့မွေးမြူရန် ရင်း နှီးငွေမတတ်နိုင်ခြင်း၊ •ကာကွယ်ခြင်းကုသ ခြင်းမရှိ။နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုရရှိမှုနည်း သည်။ •တိရိစ္ဆာန်ထွက်ကုန် များရောင်းချရာတွင် ဈေးနှိမ်ခံရခြင်း၊	•အိမ်မွေးတိရိစ္ဆာန် မွေးမြူရန်မြေနေ ရာ၊ စားကျက်၊ အစာနှင့် ရေရရှိ ခြင်း။ •ဈေးကွက်အလုံ အလောက်ရှိ သည်။ •တိမွေးကုဦးစီး ဌာနရှိသည်။	•နည်းပညာနှင့်ငွေ ကြေးဝန်ဆောင် မှုများရရှိရေးအစီ အစဉ်နှင့်အဖွဲ့အ စည်းများနှင့် အ ချိတ်အဆက်အား နည်းသည်။	• တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူထုတ် လုပ်မှု စနစ်တိုးတက် ရန် အခြေနေကောင်း များဖန်တီးပေးခြင်း… • ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လက်လှမ်းမီရေး • နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု လက်လှမ်းမီရေး • ဈေးကွက် • သယ်ယူပို့ဆောင် ရေး	•နွားမွေးမြူခြင်း • ဝက်မွေးမြူခြင်း •ကြက်မွေးမြူခြင်း •တိမွေးကုသင်တန်း

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အလားအလာ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
❖ **လယ်ယာလုပ်ငန်းမဟုတ် ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများ**					
• လယ်ယာလုပ်ငန်းမဟုတ်သော ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နိုင်ရန်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသည်။	• အသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းသည်။ • မြို့တက်၍သင်တန်းများရယူရန် နေထိုင်ရေး၊ စားစရိတ်များ မတတ်နိုင်ခြင်း	• ဒေသအတွင်း နည်းပညာဝန်ဆောင်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့များရှိသည်။	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု တိုးတက်ရေးအတွက် စီမံကိန်းများမရှိခြင်း၊ • လေ့လာသင်ယူရန် အဆက်အသွယ်၊ အရင်းအနှီးမရှိ။	• နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။ • ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများတိုးတက်လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် ပတ်ဝန်းကျင်အခြေနေဖန်တီးခြင်း • ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု • နည်းပညာနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု တိုးတက်ရေးသင်တန်းများ • လက်သမားသင်တန်း • မုန့်၊ဖျော်ရည်သင်တန်း • မုန့်မျိုးစုံလုပ်နည်းသင်တန်း • အလှပြင်သင်တန်း • ဖုန်းပြုပြင်နည်းသင်တန်း • ယာဉ်လမ်းစည်းကမ်းပညာပေးသင်တန်း • အိမ်တွင်းမှု အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်း • ပန်းရော့၊စက်ပြင်သင်တန်း • ဆွယ်တာသင်တန်း
❖ **ကျန်းမာရေး**					
• ကျေးရွာဆေးခန်းမှကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုံ	• ကျေးရွာဆေးခန်းအသုံးအဆောင်၊	• မိခင်များ မိမိကျေးရွာတွင်မီး	• ကျေးရွာဆေးခန်းအသုံးအဆောင်၊	• အရင်းအနှီးရရှိရန် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များနှင့်	• ဆေးပစ္စည်းနှင့်သားဖွားကိရိယာ

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အလားအလာ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
လောက် စွာ မပေးနိုင်သေး ခြင်း။ •ကျေးရွာရှိ သောက်ရေမှာ သန့်ရှင်းမှု စိတ်မချရသေး ပါ ။	ဆေးဝါး၊ ပစ္စည်း ကိရိယာလုံလောက်မှု မရှိ။ •သောက်ရေမှာသန့်ရှင်း မှုနည်းသည်။	ဖွားလေ့ရှိသည်။ •ဆေးခန်းနှင့်တာ ဝန်ကျဆရာမမှ ဝန်ဆောင်မှု ကောင်းစွာပေး နိုင်သည်။ •အဝီစိစက်ရေ တွင်းမှသန့်ရှင်း သော သောက်ရေ ကို ရရှိနိုင်သည်။	ဆေးဝါး၊ ပစ္စည်း ကိရိယာ ဝယ်ယူရန် ငွေအရင်းအနှီးမရှိ။ •စက်ရေတွင်းတူး ဖော်ရန်ငွေအရင်း အနှီးမရှိ။	ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်ခြင်း။	• ကျောင်းနှင့်အိမ်များ ရေကောင်းရေသန့် ရရှိရေး။
❖ **ပညာရေး**					
•ကျောင်းခြံဝန်းနှင့် ကျောင်းအဝင်လမ်း ပျက်စီးနေခြင်း။	•လက်ရှိကျောင်းခြံ စည်းရိုးမှာ ဝါး၊ သစ် သားဖြင့် ပြုလုပ်ထား ပြီး ပျက်စီးနေသ ဖြင့် စာသင်ကျောင်း လုံခြုံ မှု နည်းသည်။	•ကျောင်းနယ်နမိတ်သတ်မှတ် ချက်တိတိကျကျ ရှိသည်။ •ဦးဆောင်နိုင် သောမိဘဆရာ အသင်း၊ ကျောင်း အကျိုးတော် ဆောင အဖွဲ့များ ရှိသည်။	•ပညာရေးရန်ပုံငွေ အရင်းအနှီးလုံ လောက်မှုမရှိ။	•ပညာရေးဌာန၊ ဖွံ့ဖြိုး ရေးအဖွဲ့ များနှင့်ချိတ် ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။ •မိဘဆရာအသင်း၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမို ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်	• ကျောင်းခြံဝင်းနှင့် ကျောင်းအဝင်လမ်း ပြုပြင်ခြင်း

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အလားအလာ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
❖ **ယဉ်ကျေးမှု၊ လူငယ်နှင့် အားကစား**					
•လူငယ်များ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းသည်။ •လူငယ်များ အားကစား ကဏ္ဍအား နည်းနေသေး သည်။ •လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီး ငယ်များလုံခြုံမှုနည်းသည်။	•လူငယ်များအသက် မွေးဝမ်းပညာကျွမ်း ကျင်မှုနည်းသည်။ •လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအ တွက် အားကစား၏ အရေးပါမှုကိုအလေး ထားမှုနည်းပါးခြင်း၊ အမျိုးသမီးများ အား ကစားပြုလုပ်လိုသော် လည်းကိုယ်လက် လှုပ်ရှား အားကစား ပစ္စည်းများမရှိ။ အားကစားနည်း ပညာများလိုအပ်နေ သေးသည်။ •အမျိုးသမီးကာကွယ် စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ လူကုန်းကူးကာကွယ် တားဆီးခြင်းဗဟုသု တနည်းသည်။	•သင်တန်းတက် ရောက်ရန်အရင်း အနှီးနှင့် စရိတ် မတတ်နိုင်ကြပါ ။ အဆက်အသွယ် မရှိကြပါ။ •ကျေးရွာတွင်အား ကစားကွင်းရှိ သည်။ လူငယ်အ မျိုးသားများ ပုံမှန်ကစားကြ သည်။အမျိုးသမီး များလည်းအား ကစားကို စိတ် ဝင်စားကြသည်။ တနင်္ဂနွေနေ့ ညနေပိုင်းအား လပ်ကြသည်။ •အစိုးရမဟုတ် သောပညာပေး	•သက်ဆိုင်ရာဌာန များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့များဖြင့်ချိတ် ဆက်မှု အားနည်း သည်။ •အားကစား ပစ္စည်း များအတွက် အရင်း အနှီးမရှိကြပါ။ နည်းပညာရရှိရန် လည်းအဆက် အသွယ်မရှိကြပါ။ •လူငယ်ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုး ရေးလိုအပ်ချက် များ ဆန်းစစ်ဖော် ထုတ်ခြင်းဗဟုသု တ မရှိ။	•ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဦးစီးဌာန၏ဦးဆောင် မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ ဌာနများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့များဖြင့် ချိတ် ဆက်ဆောင်ရွက် ခြင်း။ •လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးအစီအစဉ်များရေး ဆွဲအကောင်အထည် ဖော်ခြင်း။ •အားကစားကွင်းသတ် မှတ် တည်ဆောက်၍ ပုံမှန်ပြိုင်ပွဲများကျင်းပ ပေးခြင်း။	•အသက်မွေးပညာသင် တန်များ • အင်္ဂလိပ်စာ၊ ကွန်ပျူတာ သင်တန်း။ • လူငယ်အားကစားပစ္စည်း နှင့်သင်တန်း • လူကုန်ကူမှုကာကွယ် တားဆီရေးသင်တန်း • လူငယ်ဘက်စုံအသိပညာ ပေးသင်တန်း • အမျိုးသမီးကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးသင် တန်း

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အလားအလာ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
		အဖွဲ့အစည်းများ နှင့်ချိတ်ဆက်မှု ရှိသည်။			
❖ **ကျေးရွာ အခြေခံ အဆောက်အဦးများ**					
• ကျေးရွာတွင်းလမ်းများ ပျက်စီးနေခြင်း။ • ကုန်ထုတ်လမ်းနှင့်တံတား များ မကောင်း။ ကုန်ထုတ် လုပ် ရန်သွားလာရာတွင် အခက်အခဲရှိသည်။ • အချို့မိသားစု (၃၀ ခန့်) များ နေထိုင်ရန် အိမ်မရှိ၊ နေစရာ မရှိကြပါ။	• ကျေးရွာတွင်းနှင့်ကုန် ထုတ်လမ်းမှာ မြေ သားလမ်းများဖြစ် ခြင်း။ • တံတားမှာ အလွန် ဟောင်းနွမ်းနေခြင်း။ • အိမ်အချို့ ပြင်ပမှ ပြန် လည်ရောက်ရှိ လာပြီးအိမ်နှင့်နေစရာ မရှိကြပါ။	• ရွာတွင်းလမ်း၊ ကုန်ထုတ်လမ်း နှင့် တံတားပြု ပြင်ရန် ကျေးရွာ လူထုမှ စိတ်အား ထက်သန်ကြ သည်။ • သက်ဆိုင်ရာသို့ သတင်းပေးပို့ ခြင်း။	• လမ်းပြုပြင်ရန်နှင့် တံတားဆောက် လုပ်ရန်အရင်းအနှီး မရှိ။ • အဆက်အသွယ်မရှိ ကြပါ။	• ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဦးစီးဌာနနှင့် ဖွံ့ဖြိုး ရေးအဖွဲ့များနှင့်ချိတ် ဆက်၍ ဆောင်ရွက် ခြင်း။ • အိမ်ယာဆောက်လုပ်၊ နေရာချပေးရန်သက် ဆိုင်ရာဌာနများသို့ သတင်းပို့ဆက်သွယ် ခြင်း။	• ရွာတွင်း ကျောက်ချော လမ်း ခင်းခြင်း (၄မိုင်)။ • ကုန်ထုတ်တံတားပြုပြင် ခြင်း • ကုန်ထုတ်လမ်း ၂ မိုင် • အိမ်ယာဆောက်လုပ်နေ ရာချထားခြင်း။
❖ **လျပ်စစ်စွမ်းအင်**					
•	•	•	•	•	•

ကိုးကားစာရင်း

၁။ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊ မေ၊

၂။ လွိုင်ကော်မြို့နယ်၊ ဝါရီကောခူကျေးရွာတွင် ၂၀၁၅ ဇူလိုင်လတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာ ရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံချက်အကြောင်းအရာ (Project profile)

ကျေးရွာ -	
ကျေးရွာအုပ်စု -	
မြို့နယ် -	
တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် -	
စီမံချက်အမည် -	
စီမံချက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ	
စီမံချက်ရည်ရွယ်ချက်(လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်)	
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ်(လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီး နောက်ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူး များ)	
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)	
စီမံချက် ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု	
ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်
• …….(ငွေသား) • ……..(ငွေသား) • ……(ပစ္စည်း/လုပ်အား) •	• ကျေးလက်ဦးစီး • ကျေးရွာ • ကျေးရွာ •

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ								
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် –၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် – ၂၊ ဆင်းရဲ – ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ – ၄								

စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း (များ)၊ အကောင်ထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ဌား)
(၂) စီမံချက်စတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း
(၃) စီမံချက်ပြီးစီးမည့်အချိန်
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ